

HÍD

evangélikus magazin

<http://misszio.lutheran.hu>

2006. III. SZÁM
ÁRA: 300 Ft

ANTIGONÉ ÉS SCHWARZENEGGER

TÉVÉBEN, TÉVÉ NÉLKÜL, BOLDOGAN

Beszélgetés Süveges Gergővel

A SZEM „RÁGÓGUMIJA”

HATALMUNK

A „VARÁZSDOBOZ” FELETT

Fókuszban **A TELEVÍZIÓ**

Siklós József TV – GYEREK

Belépek s a gyerek nem köszön.

(A képernyőn épp egy nő vetkezik.)

Nyújtom felé – s nem fogadja kezem.

„Most pedig krimi következik!”

Hallod-e Pisti, felállnál talán?

– kiált rá anyja, de ő hátraszól:

„Csönd legyen végre! Ha folyton beszélsz,
a halk szavakat nem érteni jól!”

– Hát a lecke holnapra kész van-e?

„De klassz bunyó! Jól behúzott neki!”

– Múltkor is kettes lett a dolgozat...

„Gránát robban s a házat szétveti!”

– Nagyi rosszul van, gyógyszert hozz hamar!

„Most ló a gyilkos, dehogyan megyek én!”

Búsan szól anyja, mikor kikísér:

– A TV fia ez, nem az enyém...

† Siklós József

református lelkész,

az iszákosmentő misszió egykori vezetője

TARTALOM

FÓKUSZBAN A TELEVÍZIÓ

2 TV – gyerek

3 Bevezető

4 Tévében, tévé nélkül, boldogan

6 A pénz mindenekefelett

8 A szem „rágógumija”

8 Élünk vele értelmesen!

9 Kellő kritikával közelíten!

10 Hatalmunk a „varázsdoboz” felett

12 Antigoné és Schwarzenegger

14 A tévé helye a médiumok között

15 Miért nincs televíziónk?

16 Televízió – áldás

18 Ördög találmány?

ÉLŐ VÍZ

Keresztyén szemmel

19 Keresztyén szemmel a forradalom

Vakmisszió

20 Vakmisszió

Rádiómisszió

21 Rádiómisszió – testközben

Izraelmisszió

22 Az evangélium hirdetése a zsidóság felé

Könyvajánló

23 Családi élet és lelki egészség * Ajándék-kísérő

Ők is testvérek, ők is magyarok

24 Székelyföldi képek

Mai hitvallások

27 Hickory deklaráció

Külmisszió

28 Misszióról gyermeknyelven

Közgyűlési jelentés

29 Evangélikus és missziós lelkész jelentése

Képes riport

30 Missziós konferencia Piliscsabán

Jegyzet

31 Jézus és a Da Vinci-kód

Hírek

32 A Missziói Bizottság, a Missziói Központ és a Rádiómisszió hírei

Derű * Rejtvény

34 „Aki hisz, az derűs, és derűje Istentől származik.” *
Csatornakereső

Énekek az Úr

35 Nem maradok el tőled! * Légy bátor és erős! *
Veled van Istened!

36 Országos Evangélikáció

A HÍD EVANGÉLIKUS MAGAZIN előfizetése egy évre 1200 Ft. Megrendelhető írásban név és cím beküldésével az Evangélikus Missziói Központ címén: 1656 Budapest, Pf. 22.

Adományokat az Evangélikus Missziói Központ számlaszámára lehet küldeni: 11716008–20157087.

HÍD EVANGÉLIKUS MAGAZIN – Az Evangélikus Missziói Központ negyedévente megjelenő kiadványa. * 2006. 3. szám * A szerkesztőség levelezési címe: Evangélikus Missziói Központ, 1656 Budapest, Pf. 22., tel./fax: 06 1 400 3057, e-mail: evmis@lutheran.hu * Felelős szerkesztő és kiadó: Szeverényi János, 06 20 824 5463, e-mail: janos.szeverenyi@lutheran.hu * Szerkesztőbizottság: Balog Eszter, Kőháti Dorottya, Kis Ferenc Balázs, Kovács László * Rovatvezetők: ifj. dr. Fabiny Tibor – Mai hitvallások; Kovács László – Keresztyén szemmel; Bencze Imréné – Külmisszió; Györe Balázs – Rádiómisszió; Máty Erzsébet – Rejtvény * Grafikai tervezés, tördelés: Hrivnák Andi, Csorba János (Kreatív Flotta Bt.) * Olvasószerkesztő: Dankuné Tóth Éva * Korrektor: Fehér Charlotte * Szöveggondozás: Hulej Enikő * Nyomdai kivitelezés: Pauker Nyomdaipari Kft. * Kiadja az Evangélikus Missziói Központ, 1164 Budapest, Batthyány Ilona u. 38-40., tel./fax: 06 1 400 3057, e-mail: evmis@lutheran.hu, http://misszio.lutheran.hu, számlaszám: 11716008–20157087 * HU ISSN 1787–5749 * Egy szám ára 300 Ft, előfizetési díj egy évre 1200 Ft * Megrendelhető a kiadónál. Az Evangélikus Élet hetilapban elhelyezett példányok ingyenesek. Adományokat kérünk és elfogadunk.

VESZÉLYES CSALÁDTAG

*A bűn olyan, mint bármi más a tévén,
a csatornák között, ha váltogatva
rátalálnak egy olyan adásra,*

*amelyben a nézőt megalázzák azzal,
hogy fejét nem tudja elfordítani,
miközben látja önmagát*

*a szégyen díszletei közt nevetve,
mert nem tudja, hogy ő volt aznap este
a szívszabáló véres ördög teste.*

Borbély Szilárd: *A megváltás szekvenciája – részlet*

Lenyűgöző eredményeket produkált a technika az elmúlt évtizedekben.

Ebbe a kategóriába tartozik a televízió is. Én is átéltem a hatvanas évek elején, hogy ismerőseinkkel, barátainkkal együtt néztük a különös dobozban megjelenő műsorokat: az esti mesés tévémacit, a táncdalfesztivált, a meccseket, Kádár ravasz kacscintásait a híradóban, Kudlik Julit és Antal Imrét, Hofit, Öveges professzort és a többieket.

Már akkor döntő módon megváltoztatta a tévé a családok életét. A műsorokhoz rendeződtek vagy lassan elmaradtak a családi programok.

Megvallom, szeretem a televíziót, mert sok különös, csodás, szép élményt nyújt. Legjobban a természetfilmeket kedvelem. De így láthattam először az Egri csillagokat, A kőszívű ember fiait, a Tüskevár sorozatot, és láttam, hallottam Kodály Zoltánt, Pilinszkyt, Weörest, Latinovitsot, Martin Luther Kinget, Terez anyát és sokakat.

Mennyi érték, személyiségfejlesztő és gazdagító ajándék!

Aztán valami megváltozott. Felfedezte

a műsordoboz rendkívüli hatását a politika és az üzlet. A jó, építő adások mellett megjelent és napjainkig szaporodik a szenny, a szemét is, ami töményen érkezik családjainkba, gondolatvilágunkba, idegrendszerünkbe.

Már a kilencvenes évek kezdetén megijesztett az a jelenet, amikor egy kulturálisan viszonylag védett székelyföldi településen egy keresztyén ifjúsági találkozó alkalmával estefelé beléptem egy lakásba, és a fiatalok pornófilmet néztek, mert a műhold, ugye, ezt is megoldja...

A valóság ma már iszonyatos: bármit meg lehet etetni, be lehet adagolni a népnek, és mi fogyasztunk, eszünk, szürcsölünk. Folyik az agyimosás, a manipuláció, egy nemzedék megfertőzése.

Egyházi körökben persze illően dohogunk, kritizálunk, de ugyanakkor semmi nem változik, sőt a helyzet fokozódik. A televízió szinte személyként néz, szuggerál bennünket, beszél hoz-

zánk; a családban már nem egymást nézzük, nem beszélgetünk.

Sóhajtozunk az alkoholbetegek, drogosok, nikotinisták fölött, de nem nézünk szembe *televíziós szenvedélybetegségünkkel*.

Egyetlen esélyünk ezen a területen is: élni Jézus szabadító erejéből.

Nem a „ládával”, az eszközzel van a baj, hanem a szívünkkel.

„Ha tehát a Fiú megszabadít titeket, valóban szabadok lesztek.” (Jn 8,36)

Szűcsényi János

főszerkesztő

TÉVÉBEN, TÉVÉ NÉLKÜL, BOLDOGAN

Reggel 8 órakor még elmondja a híreket a stúdióban, 5 perc múlva pedig feltűnik az MTV aulájában. Süveges Gergő immár nyakkendő nélkül érkezik a találkozóra. Közvetlen, harmonikus, derűs, kiegyensúlyozott fiatalember, hitelességét a személyes találkozás csak tovább erősíti. Elárulja: nemsokára háromgyermekes apuka lesz. Hivatása, és nem élete értelme a tévé, s ez nagyon szimpatikus...

Melyek a legelső, televízióval kapcsolatos emlékei?

Az, hogy a tévé – fekete-fehér. Mikor először megláttam a szomszédunk színes kétszülékét, elámultam, hogy a focipálya füve nem szürke, mint otthon, hanem zöld. Természetesen sok mesefilmre emlékszem, szünidei matinékra, a Mészga családra, a Kukori és Kotkodára, Sandokanra. Kedves emlékem az is, amikor édesapámmal együtt focimeccset néztünk. Az állás 2:1 volt. Én büszkén kiszámoltam: 2:1, az annyi, mint 3. Pozitív élményemet egy még pozitívabb is követte: egyszer elromlott a tévénk két hétre. Béke, csend költözött a helyébe. Olyannyira, hogy bevalom: nincs otthon tévénk...

Hát ez meglepő fordulat, s egyúttal utolsónak szánt kérdésemre is megfelelt, nevezetesen, el tudná-e képzelni

az életét tévé nélkül... Ezek szerint igen...

Nem vagyok megrögzött tévéellenes, sokszor hasznos is tévét nézni, de más fontosabb tevékenységtől venné el most az időt. Feleségemmel hat éve vagyunk házasok, s egyikünk sem ragaszkodik hozzá, két gyerekünk, a hároméves Borbála és a két éves Marci pedig még nem igényli. S hogy mit csinálunk tévézés helyett? Sokat beszélgetünk, játszunk. Szóval egyelőre nem hiányzik.

Igényes, szép beszéde minden alkalommal feltűnik a híradóban. Tudatosan készült a televíziós pályára?

Nem, egyáltalán nem. Próza-és versmondó versenyeken, fél-amatőr színjátszó körökben sokszor szerepeltem. Az ELTE magyar, valamint magyar mint idegen nyelv szakán végeztem, és levelezőn elvé-

geztem a katolikus teológiát is, amikor egy ismerősöm említette, a Duna Tv munkatársat keres. Megpróbáltam. Két évig a vallási szerkesztőségben dolgoztam, majd az MTV által hirdetett pályázatra jelentkeztem, és a Híradóhoz kerültem. Nagyon jól érzem itt magam, szeretek itt dolgozni, és óriási megtiszteltetésnek tartom, hogy a közszolgálati televízió híradóját vezethetem. Ráadásul igazi családbarát munkahely, ami fontos szempont, mert az életnek fontos szelete, de csak egyik szelete a tévé. Az igazi élet a családdal, a gyermekeimmel töltött idő.

Egy 2001-es varsói felmérés szerint Európában a magyarok néznek legtöbbször a tévé előtt töltött idő mennyisége. Nem deformálja, torzítja-e ez személyiségünket?

Minden, amit túlzásba viszünk, lehet káros. Az a dolgunk, hogy tudatosan válaszszunk, hogy feltegyük a kérdést: mi fontos nekünk? Hol a helye a tévének az életünkben, az emberi kapcsolatainkban? Milyen hiányt akarunk esetleg pótolni a tévének keresztül megélhető világ által? Ha meg tudnánk őrizni az önkontrollt, semmilyen deformálódást nem okozna, hiszen hasznos, informáló, szórakoztató is lehet ez a médium.

A képernyőn szereplők személyiségére milyen hatással van az ismertség? Ma annyi sztár van, mint még soha... Egy kollégám meséli, Ön azon kevesek

egyike, aki a tévé folyosóján előre köszön az ismeretleneknek is, míg akad, aki pl. nem is fogadja a köszönést... Mi a titka az egészséges hozzáállásnak?

A tévében feltűnni, sokak számára ismerőssé válni valóban rettenetesen veszélyes! Előfordul, hogy engem is megszólítanak az utcán, a közértben, s többnyire sok szépet, dicséretet kapok. Jólesik, természetesen. De szüntelenül figyelmeztetnem kell magam: ezt a sok pozitívumot – ahogyan engem visszatükröznek – nem szabad készpénznek venni! Ami belőlem látszik, az a személyiségemnek csupán szűk szelete. Ez a munkám, a különbség csak annyi, hogy engem több ember lát, mint egy könyvelőt vagy esztergályost. Semmi okom arra, hogy sztárnak, többnek érezzem magam másoknál. Úgyanúgy busszal, villamossal járok (tanúsítom: a riportra való felkérés is éppen a villamoson érte Süveges Gergőt, így első telefonbeszélgetésünk a 47-es villamos hihetetlen háttérzajában bonyolódott), nem veszem könnyebben az élet akadályait, mint más. Örülök annak is, hogy a feleségemet még jóval azelőtt ismertem meg, mielőtt a tévézés szóba jött volna.

A „mi időnkben” még csak egy csatorna volt, s nem volt gond, hogy mit nézünk, sőt szüleinknek is könnyebb volt: jóval kevesebb agresszió, kevesebb morálisan romboló tartalom jellemezte a médiát. Ma minden csatorna engem, a nézőt akar bekebelezni testestül-lelkestül. Jó hírek pedig elenyészően kapnak teret. Van túlélési stratégiája?

Változik a tévé, változik a közízlés, és egyre erősebb eszközöket kell használni, hogy ugyanazt a hatást elérjék a nézőben. Sajnos olyan ez, mint a drog: mindig növelni kell az adagot, az agressziót, a képi hatást. A jó hír nem hír, egy boldog emberre pedig senki sem kíváncsi. Ilyen az ember! A bizarr érdeklő. A középkorban a nyilvános kivégzés, ma egy terrorcselekmény, élőben

közvetítve. Egy antropológiai elemzésben azt olvastam, hogy már az ősember is éberren figyelte társait, környezetét, így tanult túlélni. Külföldön próbálkoztak jó hír-csatornával, de pillanatok alatt megbukott. Tolsztoj Anna Kareninájának első mondata úgy szól: „A boldog családok mind hasonlóak egymáshoz, minden boldogtalan család a maga módján az.” Ami a gyermekeinket illeti: ha a tévé nem vilanypásztor egy családban, ha a szülők bizalmi viszonyban vannak a gyer-

mekekkel, ha nem hagyják őket magukra, akkor nem fog ártani nekik a tévé! Ugyanakkor az is igaz, hogy – bár nagyon szeretnénk – mindentől nem tudjuk megvédeni a gyermekeinket. **Ha lenne tévéje, mit nézne otthon a legszívesebben?**

Elsősorban hír- és hírháttér műsorokat, mert érdekel a kül- és belpolitika, a közélet. Döntően információszerzésre használnám, hiszen a munkámhoz az is hozzátartozik, hogy tájékozott legyek. Most a rádió és az internet pótolja a tévét.

Sosem volt kérdés, hogy keresztyén hitéről valljon a nyilvánosság előtt?

Ez így természetes, hiszen a hitem én vagyok! Nem egy függelék, hanem hozzám tartozik, hogy Isten jelenlétében élem az életemet. Az értékrendem ennek

megfelelően alakul, és méltóvá szeretnék válni ahhoz, amit Isten rólam megáldott. Legutóbb az egerszalóki ifjúsági találkozóra hívtak meg, nagyon jó érzés volt találkozni hasonló gondolkodású fiatalokkal, közösen gondolkodni arról, hogy hogyan lehet hitelesen misszionálni, evangelizálni. Egy-egy

ilyen találkozóra előadónak hívnak meg, mégis minden alkalommal úgy indulok haza, hogy azt érzem: sokkal többet kaptam, mint amennyit adni tudtam.

Végül arra kérem, üzenjen a HÍD olvasóinak! Ha túl sok, amit a média – vagy éppen az esti híradó – ránk zúdít, mit tegyünk?

Magam ellen fogok szólni: időnként kapcsolják ki a tévét! Fordítsák a fal felé a képernyőt! És ne együtt, egyfelé nézzenek, hanem inkább egymásra! Beszélgesenek, találkozzanak! Érdemes kipróbálni!

■ K. D.

A PÉNZ MINDENEK- FELETT

A kereskedelmi csatornák nézettsége

A 90-es években lezajlott hazai médiaexpánzió egyik leglátványosabb eleme a többcsatornás kereskedelmi televíziózás megjelenése volt. A kibővülő kínálatot csakhamar követte a nézők érdeklődése is. Az 1997-ben induló RTL Klub és TV2 már '98-ban ma-

ga mögé utasította – nézettség tekintetében – a közszolgálati Magyar Televíziót. A televízió nézettségének mérése egyik évről a másikra kiemelt fontosságúvá vált. Magyarországon ezt a mérést akkor az AGB Hungária végezte. Ma AGB Nielsen Research néven működik.

A nézettség tulajdonképpen nem más, mint adott időpontban egy televíziócsatornát nézők száma. Ez az időpont rendszerint egy-egy műsor idejének felel meg. Az AGB megfigyel közvetlenül 86 háztartást, benne minden családtagot, és a társadalomtudományokban használt statisztika és valószínűségszámítás alapján következtet az egész magyar társadalomra. Pontosabban a 4 évesnél idősebb, televízióval rendelkező háztartásokban élőkre, amely körülbelül 9,3 millió főt jelent. Ez tehát az a szám, amely a teljes célcsoportját, potenciális közönségét jelenti a hazai televízióknak.

A mérés fontosságát azzal magyarázhatjuk, hogy a kereskedelmi televíziók egyetlen bevételi forrása, amelyből finanszírozni tudják a működésüket, a reklám. A bevétel elsősorban attól függ, hogy az adott időpontban mennyi néző nézi a csatornát. A magasabb nézettséget elérő csatorna magasabb hirdetési árakat szabhat meg, és a hirdetőik közül is többen akarnak nála hirdetni. A hirdetés és a magasabb nézettség alapfeltétele az ilyen csatornák működésének.

A nézettség növelése tehát folyamatos teljesítményre kényszeríti a csatornát. Mivel pedig több csatorna is verseng a nézőkért, ez folyamatosan egyre jobb teljesítményt követel.

Persze az egyre jobb nem egy abszolút minőségi kategória, hanem azt fejezi ki, hogy egyre hatékonyabban képes a nézők meggyőzésére, miszerint azt a csatornát válasszák, például aznap este.

A televíziócsatornák a hirdetőik meggyőzése érdekében főleg a kereső, dolgozó korosztályra és a vagyonosabb, több jövedelemmel rendelkező rétegekre koncentrálnak. Ennek érdekében az AGB kutatási jelentéseiben is elsősorban ezekre a rétegekre figyelnek. A minél szélesebb közönséget érdeklő műsortartalmak érdekében egyszerűsödik a médiatartalom, és a mi-

nőség háttérbe szorul. A XX. század végére a televíziózásban többféle működési forma alakult ki. A magasabb minőséget választó médiumok tudják, hogy lemondanak a nagyobb nézettségől és a nagyobb reklámbevételről. Ilyet főleg a tematikus csatornák között találunk.

Az általános kereskedelmi csatornák viszont folyamatos harcra kényszerülnek. A küzdelem pedig újabb és újabb, egyre „érdekesebb” műsorokra sarkallja őket.

A hazai versenyt az elmúlt években gyakorlatilag két, országosan fogható csatorna sajátította ki: a TV2 és az RTL Klub, az utóbbi vezetésével. Néhány év alatt a közönség körében közel 10%-os előnyt is szerzett a TV2-vel szemben. 2004 őszén például a televíziós reklámbevételek közel 50%-át fizették az RTL Klubnak, míg a másik felén a többi csatorna együtt osztozott, amiből kb. 35% jutott a TV2-nek. A médiatartalom változásán lemérhetjük, hogy a közönségnek mi a fontosabb. (Itt most nem akarok belekezdeni annak taglalásába, hogy a média alakítja-e a nézők ízlését, vagy a közönség igényeit elégíti ki csupán. Szeretéágzó vita folyik erről a médiaszakemberek között is. Kicsit tyúk-tojás problémaként kezelhetjük, miközben tudjuk, hogy egyik sem igaz önmagában.)

2000. és 2003. között kiderült, hogy a közönség kedveli a valóságshow műsorokat. Azokat, amelyek a szemük előtt történnek. Ilyenek a sportközvetítések, a vetélkedők, végül a mindent maga mögé utasító valóságshow.

Az ezredforduló hozadéka Magyarországon a valóságshow, amelyben másokat, leginkább egyszerű közembereket figyelhetnek meg a nézők. Számos változata van. Az eredeti sikere minden várakozáson felüli volt, főleg az RTL Klub Való Világa. Az AGB nézettségi adatai szerint fokozatosan nőtt a nézőszám, amely csak a harmadik sorozat idején csökkent az első

szintjére, és ezzel megszüntették.

Ezzel új kihívás előtt álltak a kereskedelmi csatornák, mert ki kellett találniuk, hogy mi érdekelheti az embereket. Mi az, ami az izgalmas kérdéseknél, a játék izgalmánál, mások örömnél és bánatánál is érdekesebb, izgalmasabb? Mi érdekelheti az embereket, ha már ezeket is megunták?

A válasz: a PÉNZ.

2006 elején új műsorral indult a TV2. Az Áll az alku című, vetélkedő jellegű valóságshow egy korábbi (2005-ös), hetente jelentkező műsor új variációja. A TV2 felismerte, hogy sikeres egy olyan műsor is, amelyben semmi sem történik, csak az a kérdés, hogy a játékosnak sikerül-e 21 táskából azt választania, amelyben a legtöbb vagy legalább is sok-sok pénz van. A korábbi hetiműsor variációból elhagyták

a kérdéseket, már senkinek nem kellett válaszolnia különböző kérdésekre. Nem az az érdekes, csak a nyereség.

Ezzel a minden este jelentkező műsorral a

TV2 annyira meglepte országos ellenfelét, hogy a nézettség heti listájának első öt helyezettje közé szinte bele sem fért más, csak az Áll az alku. Ezek szerint az öt legnézettebb műsor a hétfőtől péntekig ötször jelentkező Áll az alku volt. Rádásul ez annyira tetszett az embereknek, hogy általában feljebb húzta a TV2 műsorait, így január végére megközelítette a heti nézettségi adatokban az RTL Klubot. A február is úgy telt el, hogy úgy tűnt: az Áll az alkunak nincs ellenfele. Nincs olyan műsor, amely megelőzné. Még a szombat esti szuperfilmek sem tudták megszorítani. Sőt megtörtént, amiről még álmodni sem lehetett volna korábban: az évek óta legsikeresebb műsor, a Barátok közt nem szerepelt a húsz legsikeresebb között.

Nézettsége nem érte el a 1,5 millió főt. Az Áll az alkuval egy időben volt műsoron.

Áprilisban a politikai közélet rendkívüli aktivitása valamivel csökkentette az újszerű vetélkedő-valóságshow sikerét, mert választási műsor is bekerült az öt legnézettebb műsor közé. De a TV2 választási műsora, a Tények különkiadása az első fordulóban a legtöbb nézőt ültette a képernyő elé.

Közben egyszer, egyetlen egyszer, márciusban nem az Áll az alku egyik adása volt a legnézettebb, az adott héten. Akkor ugyanis a Legyen Ön is milliomos! egyik esti adása megelőzte. Utólag láthatjuk, hogy miért. Abban az adásban valaki megnyerte a főnyereményt, a negyven millió forintot. Pénteken ugyanis úgy ért véget a műsor, hogy a játékos nem tudta befejezni a játékot, így hétfőre esett a várható nagy

A televíziócsatornák a hirdetőtők meggyőzése érdekében főleg a kereső, dolgozó korosztályra és a vagyonosabb, több jövedelemmel rendelkező rétegekre koncentrálnak.

nyeremény. A hétfőgőn az RTL Klubnak sikerült feltüzelnie a nézőket, így hétfőn több mint 2,5 millió néző volt kíváncsi a győzelemre.

Utána azonban ismét éltre került az Áll az alku. Ez az előny csak a teljes lakosság körében maradt meg, mert az RTL Klub a már említett 18-49 évesek körében filmekkel, Győzikevel előnyben maradt.

Összegezve 2006 tavasza megmutatta, hogy az embereket érdekli a pénz. Az állandó nyeremény esélye estéről estére odaültette az embereket, és csak a nagyobb nyereség tudta ettől eltántorítani őket.

■ Szabó Dániel

Körinterjú

*Készítette:
Hulej Eriko*

A SZEM „RÁGÓGUMIJA”

RADOSNÉ LENGYEL ANNA 1972 óta a Magyar Rádió munkatársaként valamennyi rádiós műfajban gyakorlatot szerzett. Öt éven keresztül készítette férjével együtt a protestáns egyházak vallási félóráit és élő istentisztelet-közvetítéseit, ma azonban nevének említése a hallgatókban elsősorban az *Egy csepp ember*-séget idézi fel. Elvégezte a teológia levelező tagozatát, és rendszeres lelkesítő szolgálatot végez a budapesti Szent Margit Kórházban. A Déli Evangélikus Egyházkerület idén felügyelőjének választotta.

Véleménye szerint mennyire befolyásolja az emberek világlátását a televízió?

A mai világban nagymértékben lehet ezen keresztül manipulálni az embereket, ezért versenyeznek érte sokan, a politikai pártok is igyekeznek a kezükben tartani. A fórumok, civil körök hiánya miatt, ahol eszmecserék folyhatnának, a többség otthon tölti a szabadidejét, és kritika nélkül válogat a külön-

féle csatornák között.

Megdöbbenett, amikor arról értesültem, hogy – tisztelet a kivételnek – még az egyetemisták sem szoktak különbséget tenni a kereskedelmi és közszolgálati adók között. Tragédia, ha már a leendő értelmiség is így vélekedik! A televízió ugyanis véleményformáló eszköz: lehet vele választásokat nyerni vagy elveszíteni; állhat a jó

ügy szolgálatában, de a rosszat is könnyen elősegítheti.

Az Ön életében milyen szerepe van a tévének?

Nem vagyok tévéfüggő – a fentiekből ez nyilván kiderült már. Van tévém, s időnként nézem is: elsősorban a hírműsorokat (pl. a CNN-en), a tudományos programokat (a Mindentudás Egyetemét különösen is szeretem), a régi filmeket és a sporteseményeket, nagy döntőket, melyekre nem jutok el, de a televízióból figyelemmel kísérhetem őket. Napi átlagot az én tévénézési szokásaimban ugyan nem lehet számolni, de nem is zárom ki az életemből.

Ha egy döntéssel befolyásolhatná a televízió emberekre gyakorolt hatását, mi lenne ez?

Nem vagyok döntési helyzetben, ezért nem tudok konkrét javaslatot tenni. Úgy gondolom azonban, hogy mindenkinek magának kell meghozni az ezzel kapcsolatos legfontosabb döntéseket, mert külső erő sohasem hoz igazi változást.

Nehéz a szülőknek ellenőrizni gyermekük időtöltését, de azt, hogy a magyar gyerekek napi négy-öt órát töltenek a képernyő előtt, én súlyos családi problémának látom. Az egyén felelősége tehát, hogy a televízió ne a „szem rágógumija” legyen!

ÉLJÜNK VELE ÉRTELMESEN!

FEHÉR CHARLOTTE pedagógus, magyart és hittant tanít a Deák Téri Evangélikus Gimnáziumban. Magazinunk utóbbi két számában korrektorként közreműködött.

Véleménye szerint mennyire befolyásolja az emberek világlátását a televízió?

Az ember tudásának legnagyobb részét vizuális úton szerzi. Amit néz – tévét, műalkotást vagy akár a természet szép-

ségeit –, az hat rá, ezért igaz a mondás: azzá leszel, amit nézel.

Korszakunk a nagy vizuális pszichoteror időszaka, hiszen rengeteg információt nyelünk be emésztetlenül és ön-

kéntelenül. Mégis azért kaptunk a Teremtőtől szabad akaratot, hogy értelmesen mérlegeljük: mi a jó és mi a rossz. Eldönthetjük tehát: mit, mikor és mennyi ideig nézünk; hogy ve-

szünk-e tévét; ha igen, hány csatornára fizetünk elő, és hogy eszközként használjuk, vagy esetleg a lakás díszhelyére állítva naponta órákat hódolunk előtte, mint házibálvány előtt.

Az Ön életében milyen szerepe van a tévének?

Gyerekkoromban jó ideig egyáltalán nem volt tévénk. Most van, de nem szoktam hozzá. Képtelen vagyok pl. végignézni egy olyan jelenetet, melyben kegyetlenül bánnak valakivel, mert az jut eszembe, hogy milyen lehet egy ilyen testközlelől végignézni vagy esetleg érintettként átélni. Ugyanígy frusztrál egy-egy túlon túl intim jelenet is, hiszen én sem szeretném, ha házasele-

tem intim pillanatait kíváncsi és kéjszóvár nézők ülnék körül egy-két méteres távolságból. A filmeket pedig leginkább erre a két témára huzalozzák a rendezők. Ne csodálkozzunk hát, hogy az emberi élet nem érték!

Miért lepődünk meg a rendőrségi híreken: hogy egyik gyerek a másikra lőtt; hogy fényes nappal bárki hasba szúrhat a buszon egy szamurájkarddal; vagy hogy egy fiatal lányt nemrég felgyújtottak? És aki fél életét vizuálisan mások hálószobájában tölti, miért értékeljen egy partnert? Hiszen azzá vált, amit nézett!

Ha egy döntéssel befolyásolhatná a televízió emberekre gyakorolt hatását, mi lenne ez?

Amikor évekig nem láttam tévét még messziről sem, viszont sok ismerősömön észleltem a tévéfüggést, keserűen arra gondoltam, hogy az egészet fel kellene robbantani, és akkor minden jó lenne! Aztán rájöttem, hogy a felülről jövő tiltás csak kerülőutakhoz vezet. Belső szemléletmódváltásra van szükség: a bálványt le kell dönteni, és vissza kell vezetni eredeti eszközjellegéhez. Mindenkinek ott a távkapcsoló, vagyis a döntés joga a kezében. Élünk értelmesen szabad akaratunkkal!

De először „nézzünk fel Jézusra!” (Zsid 12,2), hogy aztán a tévét is jól nézhessük!

KELLŐ KRITIKÁVAL KÖZELÍTENI!

CSABAY ÁRPÁD a nagyváradai evangélikus gyülekezetben segédlelkész-ként szolgál; a Kolozsvári Egyházmegye ifjúsági referenseként a fiatalok számára nyári táborokat és évközi alkalmakat, csendesnapokat szervez; az Ady Endre Sajtókollégium hallgatójaként pedig újságírást tanul. A magyar mellett – hivatalos fordítói szinten – beszél román és német nyelven.

gyi referenseként a fiatalok számára nyári táborokat és évközi alkalmakat, csendesnapokat szervez; az Ady Endre Sajtókollégium hallgatójaként pedig újságírást tanul. A magyar mellett – hivatalos fordítói szinten – beszél román és német nyelven.

Véleménye szerint mennyire befolyásolja az emberek világlátását a televízió?

Igen nagymértékben, hiszen az emberek többsége hajlamos valóságnak tekinteni azt, amit a tévében lát, ill. követendőnek tartja a televíziós sztárok életpéldáját. Pedig a tévé talán a legnagyobb manipulációs eszköz! Ezzel mindenki egyetért, aki a készülékek előtt élte meg a '89-es romániai hata-

lomátvételt, a híres bukaresti bányász-hadjáratokat vagy a véres marosvásárhelyi eseményeket, amelyeket egyaránt a tévé által irányítottak.

A tévé betör az otthonokba, felkorbácsolja az érzelmeket, de az érzelmi túlterhelés folytán közönyt is teremt: aki mindennap gyilkosságokat, természeti katasztrófa sújtotta embereket, terrorcselekményeket lát, egy idő után közömbössé válik embertársai szenvedése iránt.

Az Ön életében milyen szerepe van a tévének?

Viszonylag korán az őt megillető helyre került, sőt majdnem ki is szorult az életemből. Gyerekkoromban Erdélynek olyan vidékén laktam, ahol napi két órában lehetett csak adást fogni. A híradót majdnem soha nem néztük, mert tömény propagandaműsor volt, helyette inkább a Szabad Európa Rádiót vagy az Amerika Hangját hall-

gattuk. Megnéztük viszont legtöbbször a híradó utáni filmet, hétfőgként pedig a magazin- és gyermekműsorokat. Ilyenkor elnéptelenedt nálunk az utca. Tinédzserként Nagyváradon albérletben laktam, ahol nem volt tévém, így inkább rádiót hallgattam. Tévészés helyett még most is – feleségemmel együtt – a szabadtéri vagy családi programokat részesítjük előnyben.

Első tévékészülékünket kb. egy éve vásároltuk, s igyekszünk gyermekeink tévézési szokásait is befolyásolni. Arra törekszünk, hogy ne háttérprogram legyen, ezért mindig a műsorújságból választjuk ki: mi az, amit látni szeretnénk.

Persze a tévében is vannak értékes anyagok – híradók, dokumentumfilmek, tudományos műsorok, néha még evangelizációk is –, de a keresztyén családokban a tévézés mindig egészséges mérlegelés tárgya kell, hogy legyen, és nem foroghat a család élete a készülék körül.

Ha egy döntéssel befolyásolhatná a televízió emberekre gyakorolt hatását, mi lenne ez?

Nem hiszem, hogy létezik olyan böles döntés, amit a tévézéssel kapcsolatban bárki is meghozhatna másokért. Inkább abban látom a feladatomat lelkeszként és szülőként, hogy tudatosítsam az emberekben, főképp a fiatalokban a tévé eszközszerepét, és azt, hogy kellő kritikával kell közelíteni hozzá. Ez a feladat kiterjed a pedagógusokra és mindazokra, akik gyermekeket, fiatalokat nevelnek, hiszen a tévézés olyan passzív tevékenység, amely háttérbe szorítja az egyéb szabadidős tevékenységeket, és csökkenti a gondolkodási és koncentrációs képességet.

HATALMUNK A „VARÁZSDOBOZ” FELETT

KÁLI-HORVÁTH KÁLMÁN tv-bemondó, a nézők elsősorban a Duna TV munkatársaként tartanak számon.

A kétszeres Kazinczy-díjas előadóművész azonban műsorvezetőként közreműködött a Budapest TV és a Magyar Televízió műsoraiiban, valamint hallható a Magyar Rádióban és a Rádió C-ben is.

Véleménye szerint mennyire befolyásolja az emberek világlátását a televízió?

Mikor Magyarországon az emberek még a szomszédnál összegyűlve nézték a „varázsdobozt”, 1963-ban New Yorkban már konferenciát tartottak a tévében sugározott erőszak és brutalitás gyermekekre gyakorolt hatásáról. A probléma aktualitása azóta is egyre nő, a legújabb veszélyforrást a számítástechnikai játékok és a világháló jelentik.

Napjainkban egyre gyakrabban hallani a munkából fáradtan hazatérő szülő és az energiával teli, öntudatra ébredt kiskölyök párbajáról szóló sztereotip történeteket. A kilátástalan és elkeseredett huzavona megoldásaként rendszerint a gyermeket leültetik a televízió elé, és néhány perc nyugalom fejében engedik, hogy nézzen, amit csak akar. A tévé varázsa természetesen végül leköti a gyereket, egyidejűleg azonban másfajta, veszélyes folyamatokat indukál.

Manapság a 3-5 éves gyerekek 36%-a, a 6-9 évesek 60%-a, a 10-13 éveseknek pedig 75%-a már maga kapcsolja be a tévét. Ha a jelenlegi trendek folytatódna, a ma születő gyermek 18 éves korára, az alvást leszámítva, több időt tölt majd televíziózással, mint bármilyen más tevékenységgel. A tévének szentelt „szemléltető figyelem” időtartama 30 hónapos kortól fokozatosan nő, egészen az iskoláskor eléréséig. Ez az intervallum azonban pontosan egybeesik a gyerekek erkölcsi fejlődésének kritikus időszakával, így igen nagy veszélyt rejthet magában a helytelen médiahasználat. Ezen kívül egészen öt éves korukig a kicsik még nem tudják egyértelműen eldönteni, hogy mi igazi, valószínű a tévében látottakból, és mi nem az. Így fordulhat elő, hogy egy négyéves kisfiú fogja magát, és kiugrik az emeletről, mert azt hiszi, hogy ami Batmannek és Supermannek sikerül, arra ő is képes.

George Gerbner és munkatársai évtizedeken keresztül kutatták, hogy mennyi erőszakot sugároz a tévé. Azt találták, hogy a filmeknek körülbelül 80%-a tartalmaz erőszakot, óránként átlagosan 7,5 erőszakos cselekedettel. (Erőszak alatt a saját személy vagy mások ellen irányuló fizikai erő használatát vagy az azzal való fenyegetést értjük.) A gyermekprogramokban az erőszak aránya még ennél is magasabb, noha gyilkosságokat ritkábban lehet látni bennük. A legtöbb erőszakos cselekedet és jelenet pedig éppen a rajzfilmekben

szerepel. Kutatásaik szerint, mire egy átlagos tévé néző leéretttségzik, már több mint tizenháromezer erőszakos hálaesetet lát.

Felmerül azonban a kérdés, hogy valóban van-e kapcsolat a televízióbeli erőszak és a gyerekek agresszív viselkedése között?

A mára megcáfolt elgondolás, a katarziselmélet szerint a képernyőn látható erőszaknak nem negatív, hanem éppen pozitív és szerencsés hatásai vannak a nézőkre. Az emberben ugyanis állandó agresszív érzések és belső feszültségek gyűlnek fel, amiknek ki kell szabadulniuk. Nem szükséges, hogy ez a kiszabadulás agresszív cselekedetek vagy szavak formájában történjen, egyszerűen feloldódhatnak a fantáziában is.

Egy másik elmélet szerint a televízió és az ott látott erőszak elvben ugyanolyan, mint a gyermeket érő bármely más hatás. A gyerek tanulhat azáltal, hogy utánozza, imitálja a tévében látott szereplőket. Azt is megtanulja, hogy milyen helyzetekben alkalmaznak erőszakot, és hogy az erőszak a konfliktusok megoldásának eszköze lehet.

Mire nevel azonban a tévében napjainkban látható céltalan vérontás? – tehetjük fel rögtön a kérdést. Egy kisgyermek számára az, hogy „levágom a fejedet”, a világ legtermészetesebb mondata, mert nem tudja, hogy mi az a halál, és azt sem, hogy az élet véges. A gonosz szereplő a film végén elég, az őt alakító színész azonban újra és újra feltűnik a mozikban. A fikció és a valóság megkülönböztetésének ilyen fokú hiánya a gyermekek részéről rengeteg iskolai balesethez, szélsőséges esetben pedig akár halálhoz is vezethet.

A hozzászokás elméletét akár önmagunkon is megfigyelhetjük: gondoljunk mondjuk a hírműsorokra, ahol a nap mint nap – gyakran öncélúan – bemutatott erőszakos jelenetek megtekintésével ingerküszöbünk tapasztalhatóan egyre kijebbb tolódik. A tanulási és a hozzászokási elmélettel párhuzamosan azonban létezik egy harmadik, ún. stimulációs is. Eszerint az erőszakos jelenetek olyan felfokozott lelkiállapotot okozhatnak a nézőben, amely aztán erőszakos cselekedetekbe mehet át. Elsősorban a műsorok agressziótartalma okozza ezt a stimulációt, de egyesek szerint a tévézés önmagában is

és az ott látott erőszak elvben ugyanolyan, mint a gyermeket érő bármely más hatás. A gyerek tanulhat azáltal, hogy utánozza, imitálja a tévében látott szereplőket. Azt is megtanulja, hogy milyen helyzetekben alkalmaznak erőszakot, és hogy az erőszak a konfliktusok megoldásának eszköze lehet.

ebben az irányban hat. Az eddigi kutatások tehát azt mutatják, hogy a televízió mindenképpen hatással van ránk: közönyössé tesz, vagy akár valódi agresszivitást vált ki belőlünk.

Az Ön életében milyen szerepe van a tévének?

A televízió számomra munkahely, s az információk tárháza. Az új ismereteket azonban végiggondolom, mérlegelem és kétkedve fogadom. Nem is hiszek elmindent, amit a tévében látok, mert emberek készítik a műsorokat. Gyakran nem a valóságot akarják bemutatni, hanem egy képzelt valóságképet alkot-

nak, melyben a nézettséget csökkentő valóságszeleteket kihagyják, vagy súlytalanná teszik hatásukat tekintve. Az ismeretterjesztő és tudományos műsorokat szeretem a leginkább. Azt tartom helyes magatartásnak a „varázsdobozzal” kapcsolatban, ha nem én kerülök a hatása alá, hanem nekem van hatalmam felette, és tudatosan keresem az olyan műsorokat, melyek épülesemre szolgálnak. Nem szeretnék bamba, bölögető (a fogyasztói társadalom passzív, befogadó, kontroll nélkül elfogadó) rabszolgája lenni.

3.) Ha egy döntéssel befolyásolhatná a televízió emberekre gyakorolt hatását, mi lenne ez?

Fontos, hogy az erkölcsi fejlődés kritikus időszakának számító gyermekkorban különösen nagy hangsúlyt fektessünk a helyes médiahasználatra. A Magyarországi Gyermekbarátok Mozgalma 1998 januárjában például kampányt indított „Gyilkosság nélküli képernyőt!” címmel, amelyhez mára száznál több civil szervezet, tizenegy egyház és több gyermekérdekű intézmény is csatlakozott. A kampány során megszületett a „Mit kívánunk a magyar televízióktól?” című charta, ennek eredménye lett a tévéképernyők sarkaikban feltüntetett, a műsor erőszakszintjét jelző piktogramok megjelenése. Ettől azonban még nem lett kevesebb erőszak a tévében. Folytonos erőfeszítésekre van szükség, hogy a vélemény-irányítók figyelmét továbbra is felhívjuk a problémára. Mint annyi más esetben, úgy itt is a megelőzés, a felvilágosítás a legfontosabb. És hogy mit tehetünk civilként a felnövekvő generációért? Gyakorló szülőként, ha mégoly nehéz is, nagyobb odafigyelést kell tanúsítanunk gyermekeink tévézési szokásaival kapcsolatban, és mindekelőtt észre kellene vennünk, hogy piros gomb is van a távirányítón.

ANTIGONÉ ÉS SCHWARZENEGGER

1989 óta készítem a Duna TV-ben a Beavatást. Immár túl vagyunk a kétszázadik adáson, a szövegek öt kötetben jelentek meg. A legelső azonban elvesztett. Most helyreállítottam, itt-ott kiegészítettem, s közreadom.

Ha a művészet gyökerét keressük, akkor a mélyben a kultuszt találjuk, azt a vallásos-mágikus rendet, miáltal a paradicsomból kiesett ember megpróbál visszatérni eredetéhez. Hamvas Béla azt írja a Patmoszban: „A nyers életössz- tön természeti létért való világa fölött van a logosz (arithmosz) abszolút, tiszta, átvilágított értelemvilága, és az ember képességeinek legmagasabbja, hogy a természetfölötti rend gondolatait értelmével fel tudja ismerni, és meg tudja valósítani. (...) Ezen alapszik a kul-

túra.” Fordítva: a logosz, az Ige rendjének megvalósítása a kultusz, amiből a kultúra nem csak nyelvilleg, de lényegileg is ered, s aminek egyik megnyilvánulása a művészet.

Másként: az emberi rend, a kultúra az égi rend földi képe.

Az athéniek kötelezővé tették a színházba járást. A színház ingyen volt, sőt az állam kártalanította a nagyon szegényeket kiesett munkaidejükért. Színházba nem szórakozás = szétszórátás és kikapcsolódás végett kellett járni, hanem ellenkezőleg: bekapcsolódás céljából. A színház azidőtájt nem kulturális jelenség volt, hanem kultikus: a kultuszba kellett bekapcsolódnia a polgárnak, s ezáltal természetesen a saját életébe is, hogy fölébredjen „képessé-

geinek legmagasabbja, hogy a természetfölötti rend gondolatait értelmével fel tudja ismerni, és meg tudja valósítani”. A varga és a filozófus egyaránt.

A középkor végéig a keresztyén művészetnek is alapja a rend: a kultusz és a kultúra egysége. Ezért bálmuljuk a barokk székesegyházak pompáját, s ezért rendülünk meg a románkori kápolnában.

Másik kulcsszavunk a megvalósítás. A keresztyénségben is, hisz „a hit cselekedetek nélkül meghal”, de az ókorban is, mindenkor.

A drámai művek középpontja a bűn, ami ebben a megközelítésben az Ige rendjének a sérelme.

Szophoklész műve, az Antigoné azzal kezdődik, hogy vége a polgárháború-

nak, ám Kreón király megtiltja, hogy az ellenfelei oldalán elesetteket hozzátartozóik eltemessék. Iszménének és Antigónának is temetetlenül hever a bátyja Thébai kapuja előtt. Iszméné fél Kreóntól, Antigoné azonban eltemeti testvérét, mert az isteni rend fönntartása az életnél is fontosabb. Elfogják, Kreón ítélőszéke elé állítják, aki megkérdezi tőle: (...) „törvényemet meg merted szegni, te? Antigoné: hiszen nem Zeusz volt, aki így rendelkezett./ S az alvilági istenek közt lakó Diké/ Sem szab nekünk ilyen törvényeket./ Parancsaidban nem hiszem, hogy oly erő/ Lehet, mely engem istenek nem változó/ Íratlan törvényét áthágni kényszerít.” (Ford.: Tencsényi-Waldapfel Imre) Kreón erre halálra adja a lányt, de később rájön arra, hogy törvényével és ítéletével egyaránt vétett az isteni rend ellen. Ilyet semmi földi hatalom, semmilyen király nem tehet. Antigoné addigra már halott, de Kreón átmege a katarzison, a lelki megtisztuláson. Úgy is mondhatnánk, hogy megvilágosodik. Fölismerése a szívében történik, a szívében pedig nem a vérünk pumpája, hanem az értelmünk, a szellemünk központja. A katarzis ezért egész lényét megrázza, átalakítja. Egyszerűen szólva mondhatjuk, hogy ő, a rossz, a bűnös megjavul, és visszatér a

természetfölötti rendhez.

Pontosan ugyanez történik a Hamletben is. A dán királyfi, amúgy kövér és vidám fickó, megtudja, hogy édesapját a nagybátyja és a tulajdon anyja ölte meg. „Kizökkent az idő, ó kárhozat, hogy én születtem helyretolni azt!” Először ő zökkenti bele magát a világrend-helyreállítási köteletségbe, majd a bűnös anyja is megrendül. Említhetjük még Raszkolnyikovot, Dosztojevskij hőseit vagy a mi Nyilas Misiniket.

A krimikben már kifejeződik a gazdasági fordulat. A dramaturgiai középpont látszólag még a bűn – rablás vagy gyilkosság történet –, de szellemi közép pont már nincs. A mű nem a kultusz része, hanem pusztán rejtvény. Nem a szívében = értelmünkben zajlik, hanem csak az eszünkben. A fejünkben. A kérdés az, rájövünk-e, hogy ki a gyilkos? Ha megfejtettük, ha nem, vehetjük a következőt. Az ellenkező híresztelésekkel ellentétben a krimiben soha nem győz a jó. A tettes bukása csak látszólag állítja helyre a világrend sérelmét. Helyette legföljebb az igazságszolgáltatás elégűl ki, ugyanis nincsen katarzis, sem a vétkes, sem a mesterdetektív, sem a fogyasztó nem tisztul meg.

A krimi demokratikusabb a drámánál.

Utóbbihoz bölcs szív szükségeltetik, annak nevelése pedig minőségi földadat. A dráma nem fogadja el a közönséget olyanak, amilyen, hanem azt kívánja tőle, hogy javuljon meg, vegye föl a keresztjét, mint Hamlet. Az éles elme kialakítása egyszerű mennyiségi kérdés: esiszolás, gyakorlás, krimifalás dolga. Korunk kultúrája a rémregény, az erőszak és pornófilm, a posztmodern akármű. Végképp megszakították kapcsolatukat a kultusszal, és abszolút demokratikusak. Lássuk be, az éles elme is kevesek osztályrésze, zsigerei viszont mindenkinek vannak! A rém és pornómű az őv alatti tájékat célozza, gyomor-szájon vág, hánytat, rettegtet, vagy esiklandoz, mint a posztmodern szöveg a zsiszikelő mondattöredékeivel, melynek „szavai elszakadtak az Igétől” (Olivier Clément), és az úgynevezett vígjáték a nagyüzemi poénbombáival. A krimivel kezdődő, s belőle származó kultusztalan kultúra a nyers életösztön természeti létért való világnak lenyomata. Csupán szórakoztatni akar, azaz szétszórni, és nem bekapcsolni, hanem kikapcsolni az életünkéből. Kinek jó ez?

■ Czákó Gábor

A TELEVÍZIÓ HELYE A MÉDIUMOK KÖZÖTT

A televízió médiavilágban és az emberek életében betöltött jelentőségét nem lehet túlbecsülni. Bár az is igaz, hogy néhány évtizedes egyeduralmát követően mára lett vetélytársa. Rivális a hírközlésben és a szórakoztatásban: az internet.

A televízió gyors elterjedését a II. világháború késleltette. A találmány már létezett, adások is voltak (Angliában például 1936-tól rendszeresen), de a második nagy világháború egy időre elvonta a figyelmet róla, hogy aztán a várva várt béke kitörésével, meglepően rövid időn belül ez legyen a vezető tömegtájékoztató eszköz. Amivel többet tudott az akkor már létező, sőt népszerűsége csúcsán lévő rádiónál, az értelemszerűen a képi megjelenítés volt, az a mozgóképi elemény, amit addig csak a mozi nyújtott a nézőknek. A televízióval tehát házhoz jött a mozi.

Egyeduralmát éveken át nem is veszélyeztette semmi. Az utóbbi években óriási fejlődést mutató internet azonban valóban képes lehet embereket elvonni a tévéképernyők elől, és másik képernyő elé ültetni. Amerikai felmérések egyes korosztályokban (a tizenévesek között) máris az internet előnyét mutatják a televízióval szemben.

A legkomolyabb vita évtizedek óta a televízió erőszakosságáról folyik. Szintén az Egyesült Államokban mutatták ki, mire egy fiatal eléri a 18 éves kort, tizennyolcezer (!) erőszakos halált lát a képernyőn. Nem lehet nem gondolni arra, hogy mindez egyesekben, ha nem is mindenkiben, nem marad hatás nélkül. Szerintem nem az a legnagyobb gond a televízióval, hogy erőszakos, pornográf, szellemileg nem építő tartalmakat (is) közöl, hanem az, hogy eltompít. Talán az olvasók is tapasztalták, hogy csupán egy néhány hetes betegség, szabadság vagy vakáció is mennyire lustává teheti az embereket. Olyan könnyű nap mint nap leülni elé, aztán csak nézni a villogó képernyőt, kikapcsolni, semmire sem gondolni. A tévécsatornák persze pontosan tudják, mikor milyen közönség ül ott „a másik oldalon”, célzottan nekik szóló műsort állítanak össze és sugároznak. Magyarországon az átlagos, televízióra fordított idő naponta négy, négy és fél óra. Ezzel a világon az elsők között vagyunk. A magas számon lehet szörnyülködni vagy inkább magukba nézni: mi mennyit időt

töltünk el feleslegesen a tévé előtt?!

■ Szegfű Katalin

MŰHOLDAS EVANGELIZÁCIÓ

Jó évtizede annak, hogy különböző felekezetű keresztyének szervezésében úgynevezett műholdas evangelizációs alkalmakat tartanak Európában vagy a világ bármely más részén. A helyszín ebben az esetben valóban nem lényeges, hiszen a műholdas technika minden korlátot legyőz, és az evangélium hirdetésének nemes szolgálatába áll. Egy-egy adás eljuthat akár több száz vagy több ezer vetítési helyre. Elérhető általa olyan emberek tömege is, akik egyébként nem járnak templomba. Az ilyen műholdas evangéliumhirdetéseken nagy jelentősége van a látványosságnak, például a hatalmas kórusnak, a profi zenének, a színészi produkciónak, valamint a hitelességnek. Hogy valóban az evangélium szóljon az igehirdetés során, bibliailag megalapozottan, teológiaiilag korrekten, korszerűen és ökumenikusan. Tapasztalat szerint akkor és azért sikeresek ezek az alkalmak, mert a föld legkülönbözőbb országaiban a különböző fokon elvilágiasodott, a keresztyénségtől elidegenedett tömegek felé ilyen körítéssel jó hatásfokkal hirdethető a Krisztusban elnyerhető isteni kegyelemnek, a hitnek, a reménységnek és a szeretetnek öröme. Természetesen az új megtérőket keresztyén közösségbe kell vezetni, lelki fejlődésüket pedig ott szeretettel segíteni.

Nincs tévénk

Úgy vagyok vele, hogy nem szeretem például a macskákat, hörszögöket, ilyesmiket a lakásban. De ez csak egy érzés, nincs mögötte elmélet, és nem is írnék róla cikket egy magazinba. Azt sem szeretem nagyon, ha rászólnak a gyerekeinkre, hogy „csak óvatosan, nehogy valami bajotok essen!” Nem bánom a horzsolt térdeket és a játszásban bepiszkolt ruhákat, de erről sem okítanék mást hosszasan. Az, hogy a négy gyerekünk mellé nincs tévénk, az is kicsit ilyen. Véletlen adottság: ifjú házasságként elromlott a megörökölt kis Júnoszyunk, és nem vittük többé szerelőhöz. Ehhez sem gyártanék elméletet.

Aztán ahogy teltek az évek, mégis csak kerekedett mellé elmélet is! Mégis csak markánsan úgy gondoljuk, hogy jobb, ha az embernek – tehát nem csak nekünk – nincs tévéje. Egy ideig még próbálkoztak velünk a rokonok, és kölcsönadtak kiszuperált készülékeket, de annak végül sosem lett jó vége. Pe-

lenkázástól, babasétáltatástól vagy éppen hosszadalmas ingázástól kimerülten egyre csak lerogytunk elé estére, és amikor végre sikerült kikapcsolni, végleg elmúlt az együttlét varázsa. Persze nemesebb lett volna, ha egyszerűen el- len tudtunk volna állni, de hát nem tudtunk, talán mert tényleg annyira elfáradtunk a nap végére. Aztán ahogy nőttek a gyerekek, már csak lubickoltunk a tévétlenségünkben és a sok ajándékba kapott időnkben. A világról szóló információknak persze nem állunk ellen, csak nem képben kapjuk, hanem mosogatós közben hallgatjuk vagy az internetről mazsolázva elolvassuk.

Egy-két éve persze már nézünk mi is filmeket: van DVD-nk, és vannak nagy kedvencek meg kis bárgyúságok, amiket újra és újra meg lehet nézni. A gyerekek betéve tudják ezeket, és a sokadik nézésnél már egészen különleges kis finomságokat is észrevesznek: látuk-e, hogy Ron Weasley milyen képet vágott, amikor felmutatta a gyűrött

párizsis zsömléjét a pazar varázsfinomságokat kínáló utasellátónak? Óriási, egyszerűen óriási! – mondogatják, és újra és újra meg kell nézni. Vagy ahogy Vitay Georgina merengőn elnéz a lányháló másik végébe, arra a kis repedésre a falon, akkor látszik rajta tisztán, hogy ő már tudja, amit a többiek még nem. Nézzük csak meg! – és már megy is az indítóprogram a számítógépen.

De a tévé, az más. Egyrészt dolgozik bennünk egyfajta dac, hogy a világ keményen kötő struktúrájából valamelyest kilazítsuk magunkat. Nem kell a reklámok esábitása, a fiatalság dicsőítése, a gondolatot is lehúzó legyöngült nyelvezet, az állandó zaj és akció. Másrészt mint szülőnek egyszerűen túl nagy a kísértés, hogy a gyerekkor egyik alapvető feladatát a tévé passzív világával oldjuk meg: gyerekként kell megtanulni, hogy végül is mivel is töltsük ki az Úristentől kapott időnket. Amikor valamelyik gyerekünk átéli azt a feszültséget, hogy az idő üresen telik, hogy az unalom fájdalmas, akkor öröm látni, ahogy egyszer csak rátalál valamire: egy játékra, egy tárgyra, egy emberre, egy gondolatra, könyvre, papírra, ceruzára, kalapácsra, lavórra, mozgásra, sőt akár a leckére. A tévé egyszerűen túl könnyű és gyors megoldás. De ha már otthon van, nagyon nehéz küzdeni ellene!

Persze vannak a tévétlenségnek nehézségei is. Az olimpia és a focivébé bizony hiányzik, de annál jobb elmenni néhány gyerekekkel egy nyilvános közvetítésre a városban, vagy barátokhoz, hogy közösen lehessen szurkolni. Az sem könnyű persze, hogy tévé nélkül valóban nincs esténként egy tuti háromnegyed óra, amikor egy gyerek sem háborgat az ügyes-bajos dolgaival. De hát ezzel számoltunk, ez egyszer talán majd meg megtérül...

■ *Ittész Szilvia*

TELEVÍZIÓ – ÁLDÁS

Egy alkalommal a keresztyén televíziózásról kellett cikket írnom, amiben természetesen annak jó oldalát állítottam az olvasó elé. Mondanom sem kell, hogy az újságban a megjelent írásom mellé egy karikatúrát szerkesztettek be, melyen valaki éppen kidobja a tévét az ablakon. Valószínűleg a véletlen műve volt a dolog, de elgondolkodtatott, hogy milyen könnyen ki mondjuk egy ártatlan eszközről, hogy ördögi, holott az eszköz használójában van a hiba. Különösen a keresztyének vannak így. Ennek több oka van. Például az, hogy valóban sok kárt okoz a televízió. De arra is gondolhatunk, hogy a

felvilágosodás óta erősen kiszorult vezető szerepéből a keresztyénség. Pedig jellemző volt rá évszázadokig, hogy a legmodernebb médiumokat használta szolgálata során. A fanyalgás oka lehet az is, hogy az elvilágiasodás korszakában föltalált filmtechnika gyakran erősen szabadelvű – mondjuk ki –, nem éppen erkölcsös életvitellel is párosult. Innen ered aztán a gondolat, hogy az ártatlan technikára azt mondjuk: bűnös! – Vétkes mozilátogatások, bűnös tévéantennák a háztetőkön... Örök kísértése az embernek, hogy elhárítja magáról a felelősséget, és bűnbakká válik „a megvakult láda, a kor cso-

dája...” (idézet egy Zorán-dalból).

„Tisztelendő úr! Csak a tiszta evangéliumot hirdesse!” – mondta nekem nyomatékmal a templomba nemigen járó testvérünk egy temetés előtt. Egy hívő közösségben nyíltan éreztették velem, hogy bűnös dolog ez a filmezgetés, vértítgetés, amit művelek. Inkább prédikálnék Bibliával a kezemben! Nem haragudtam meg, mert készültem rá, és bizonyos szinten érthető is: mert sohasem az adótörvény az utálatos, hanem a végrehajtó. Tudtam, hogy a televíziózás sok-sok káros hatását porolják el rajtam.

Tisztában vagyok azokkal a veszélyek-

kel, amelyek a televíziózás miatt speciális csapdák lehetnek. Eleinte mégis megbotránkoztam Ernst Trachsel-Pauli: *Televízió és keresztyénség* c. írásán. (Kiadó és dátum nélküli iratmissziós könyvecske) Nem értettem meg először, hogy ő a televízió speciális veszélyeiről ír. Később rájöttem, hogy teljesen igaza van, de a végső következtetésével van hiba, miszerint ki kell dobni az életünkből a televíziót.

Hajtsátok uralmatok alá a földet... hangzik a kultúrparancs a Szentírás elején. Ez vonatkozik az életet megkönnyítő, a munkát segítő eszközökön túl a gyógyeszközökön keresztül a médiára is. (A médium jelentése eszköz, közvetítő.) A vélekedés igazát nem kell bizonygatnunk, hiszen éppen a reformáció esetében láthatjuk, mit jelentett a nyomda föltalálása a megújuló hit terjesztésében, a Biblia-kiadásban.

Szenzációs dolog volt az autó föltalálása. Lett belőle mentőautó és harcokosi. Lehet beszélni a légszennyezésről, de az elhunylásról is. Lehet panaszkodni egyesek agresszív vezetési stílusát, de hibás-e az autó mint közlekedési eszköz?

Válóban nagyobb veszély rejlik a motorizált közlekedésben, mint a gyalogosan. Világos, hogy más a következménye annak, ha két gyalogos ütközik, mint ha két száguldó személyautó csapódik egymásnak. Ez azonban nem jelenti eme közlekedést segítő nagyszerű találmány elvetését.

Ugyanez a helyzet a televízióval is. Személyes találkozást, beszélgetést nem pótol a képernyőre szegezett tekintet. De válasszuk el a dolgokat egymástól! A személyes találkozó helyett bűn tévé előtt ülni. A televízió más területére vonatkozik a kommunikációnak.

Igaz, hogy a Teremtő nem úgy szervezte meg Fiának, a mi édes Megváltónknak a földrejööttét, hogy adva legyen a fejlett tömegkommunikáció. Igaz, hogy üzenet van abban, hogy Jézus Urunk nem híradó stábok előtt riportereknek nyilatkozik. Igaz, hogy a keresztrefeszítést nem közvetítették szatellitese televíziózatok. Üzenet van abban, hogy Isten kikerülte a manipulálható modern médiát azzal, hogy Fiát nem a XX. század végén küldte az inkarnáció szolgálatába. Üzeni ugyanis az agyonmédiázott világ emberének, hogy az általa teremtett média az ember kezében veszélyessé válhat, manipulálható. Üzeni, hogy szüksége van a ma emberének is a személyes találkozásra, amihez nincs szükség médiára. De üzeni azt is, hogy az ember éljen a lehetőséggel, és használja a Teremtő által megteremtett fizikai lehetőségeket. Rakja őket össze televízióvá, és használja Isten dicsőségére, az evangélium terjesztésére.

A „television” kifejezés először Constantin Persky előadásában az 1900-as Párizsi Világkiállítás keretében megrendezett Nemzetközi Elektromosság Konferencián hangzott el, és eredetileg távolba látást jelent. Felsőpetényben történt. A nyolcvanas évek végén a gyülekezet nagy áldozat-

tal megépítette az új parókiát, a gyönyörű imatermet színpaddal, központi fűtéssel, szép párnás székekkel, elektronikus orgonával. Még arra is futotta az erőből és lelkesedésből, hogy egy színes televíziót vásároljunk a terembe. Az istentisztelet előtt odajött hozzám Horhi András gondnok, hogy reméli, fölszenteljük a televíziót. – Természetesen – mondtam zavartan, miközben azon gondolkodtam, hogy hányadik oldalon is van az Agendában a tévészentelés liturgiája. A szentelés megtörtént. „Sokan azt gondolják, hogy a távolba látnak, mert tévét néznek. Mi most egy eszközt szentelünk oda az Úr Jézus ügyének. Ez az igazi televízió. Ezzel a képernyővel ugyanis csak olyan üzeneteket akarunk láttatni, melyek nem rövidlátó módon csak az emberi síkot mutatják, hanem az üdvösség távlatába néznek” (részlet a beszédből). Fanyalgás helyett: Legyünk bölcs tévénezők – „aki áll, vigyázzon, hogy el ne essék” –, főleg, ha tévé előtt ül! Imádkozzunk igazi „távolba látó” műsороkért!

Győri János Sámuel

Ördögi találmány?

TIMO REUHKALA lelkész, jelenleg a finn Rádiómisszió (Sanansattajat) nemzetközi kapcsolatokért felelős osztályának vezetője. Szívügyének tartja, hogy az evangélium minél több emberhez eljusson, s ennek érdekében bátran használja a modern tömegkommunikációs eszközöket. Nagy hozzáértéssel kezeli a rádiós technikát és az internetet. Évekig dolgozott Afrikában egy keresztyén rádióstúdióban, most pedig – hivatalos elfoglaltságai mellett – a különböző országokban élő, ázsiai hívőket is segíti abban, hogy egy közös honlapot tartsanak fenn, s ezen keresztül a nagy fizikai távolság ellenére együtt szerkesszenek újságot.

Nyári missziós konferenciánkon egy „képzelt riport” keretében mutatkozott be. A „riporter” Szeverényi János volt, aki a HÍD Magazin főszerkesztőjeként örömmel hallotta, hogy vendége aktuális fókusztemánkkal – a televízióval – kapcsolatban is elmondta véleményét.

Fotó: Dobás Kata

Hulej Enikő, Timo Reuhkala

Nagyapám egy egyszerű vidéki parasztember, az egyik nagy finn ébredési mozgalom laikus prédikátora volt. A kétkezi munka mellett gyakran járta a környéket, és hirdette Isten ígését. Ezt az örökséget folytatta az édesapám, akinek azonban kevesebb lehetősége jutott az igehirdetésre, mert az ő idejében már sokkal nehezebb volt a megélhetés. Én magam is tőle hallottam először az evangéliumot: a vasárnapi iskolában és az esti családi áhítatokon, melyek egyaránt sokat jelentettek számomra.

1968-ban az olimpiai játékok idején vá-

sárolta apám az első televíziókat, s ezzel új korszak kezdődött nálunk: megszűntek az esti áhítatok. Ez elsősorban azért volt, mert éppen egybeesett az esti hírekkel, de persze az is közrejátszott, hogy mi, gyermekek felnőttünk már addigra.

A tévét sokan – hasonló tapasztalataik miatt – eleve mereven elutasították. Van olyan ébredési mozgalom, melynek tagjai a mai napig vallják: a tévének nincs helye a keresztyén otthonokban (érdekes módon viszont az internetet ők is használják!).

Én mint a médiáért felelős ember azt

vallom, hogy a média, beleértve a tévét is, része az életünknek. *Nem engedhetjük meg magunknak azt a luxust, hogy ördögi találmánynak tartva kizárjuk az életünkéből, mert az evangélium hirdetésére is fel lehet használni.* Kétségtelen, hogy sok gonoszságot sugároznak az értékek mellett, de hát ugyanezt látjuk az életben is: jó és rossz egyaránt van körülöttünk. Például az étel alapvetően jó, és szükségünk van rá, de ha valaki túl sokat vesz magához, akkor az már nem egészséges számára. Ugyanígy a tévét is bőlesen kell használnunk!

Az egyháznak ebbe a szolgálatba igenis be kell kapcsolódnia! Én ugyan a rádiómissziónál dolgozom, mégis támogatunk olyan televíziós programokat, amelyek az arab világba juttatják el a keresztyén üzenetet. Marokkóban pl. a háztartások 98 %-a rendelkezik műholdas csatornákkal, amiket azért részesítenek előnyben, mert nem bíznak a saját kormányuk által manipulált programokban. Ezek között – tudomásom szerint – legalább négy olyan csatorna is van, ami Krisztust hirdeti számukra. Márpedig amíg ez így van, addig a tévé hasznos eszköz is lehet!

■ Fordította és lejegyezte: Hulej Enikő

KERESZTYÉN SZEMMEL A FORRADALOM

Idén sokszor és sokféleképpen hallunk az 1956-os forradalomról. Az 50. évforduló különösen indokolttá teszi, hogy keresztyénként is elgondoljunk arról, hogyan és miképpen vehet vagy nem vehet részt forradalomban a keresztyén ember. Reménységem szerint kiderül, hogy korántsem elméleti eszmefuttatás e rövid írás célja.

Sok igazság van a mondásban: a történelem és a történetírás nem ugyanaz, sőt! Sokszor nagyon kevés közöttük az átfedés. Hiszen a történetíró a saját

egyik vagy másik oldalon álló politikai hangadók az áldozatokra emlékezés csendjét az indulatok zajával igyekeznek elnyomni. Alázattal be kell látnunk: a történelmi események valódi arcát nemigen láthatjuk – annak ellenére, hogy hisszük, valljuk: Isten a történelem Ura. Tanulság legyen számunkra: ne engedjük az 1956-os forradalom egyikű, indulatok által vezérelt látása mindannyiunkat környékező kísértésének! Súlyos kérdés, hogy keresztyén ember részt vehet-e egyáltalán az evilági elnyo-

törvénye mérvadó. Gondoljunk a német evangélikus lelkészre, Dietrich Bonhoefferre, akit a Hitler elleni merényletben való részvételért végeztek ki. Biztos vagyok benne, hogy nincs egyetlen, mindenki számára kötelező egyenlő válasz. Kinek-kinek a személyes helyzete, hitharca érleli meg a döntést. A harc melletti döntés nem a jó (bűn nélküli) és rossz (bűnös) eredménye, hanem az Isten ígéjéhez kötött lelkiismeret szerint választott kisebbik rossz vállalása – annak következményeivel együtt.

Számomra ez az 1956-os forradalom legfontosabb tanulsága. Nincs sterilen jó és rossz térfélre osztódó élet! Nem tudom a jót (bűn nélkülit) választani, csak a kisebbik rosszat. Egész életünk a bűn terhét és következményeit szenvedni és szenvedni. Bármit teszünk, Isten ígéjéhez kötött lelkiismerettel tegyük, s mégis Isten bűnbocsátó szeretetére szorulunk. Napi döntési helyzetekben – a politikában is – soha ne tévesszük ezt szem és szív elől! Így lehet méltó, indulatok nélküli, imádsággal és csennddel töltött ünnepünk.

Mindezek mellett van még egy nagy reménységünk. Nem szükséges előre elképzelt helyzetekre előre fölvezölt cselekvési modellt keresnünk. Ha valóban az ígéjében megszólaló élő Úrhoz kötődik életünk, a maga idején megadatik felismernem: mit és hogyan cselekedjem, szóljak.

■ Kovács László

megélt tapasztalataiból vagy látószögéből írja le ugyanazokat az eseményeket, amelyeket egy másik történetíró egészen más fényben lát és látat. Egyre kevesebben élnek közöttünk az 1956-os forradalmat átélők közül – bármelyik oldalán is álltak a barikádnak. A levéltárak dossziéi közül is sokat megsemmisítettek az abban érdekeltek...

A képet tovább színezi, hogy a forradalmak kirobbanása mögött gazdasági-politikai érdekcsoportok állnak. Ezek sokszor saját érdekükben kihasználják a fizikai-lelki elnyomást elszenvedő emberek egyéni és közösségi-nemzeti szabadságvágyát. Tartok tőle, hogy ideai ünneplésünk méltóságát csorbítja, ahogyan

más elleni fegyveres harcban? Az biztos, hogy a keresztyén hit védelmében fegyvert fogni nem szabad. Gondoljunk arra, hogy mikor elfogták Jézust, nem engedte, hogy Péter karddal megvédje őt. Hamis útra tévedt az Egyház, mikor a konstantinuszi fordulat után kialakuló politikai, gazdasági hatalmát erőszakkal igyekezett védeni, sőt növelni. Jézus ügyének védelmében csak a visszaütni nem képes, erőszakmentes ellenállás nagyobb igazának van helye az adokapok vélt jogosságával szemben.

Helye van azonban az egyéni és közösségi önvédelemnek, hiszen a földön élő keresztyén ember és a közösség számára az emberi tisztesség és igazságosság

VAKMISSZIÓ

Egy szép, derűs őszi délelőttön két mikrobusz indult el a Kálvin téri református templom elől, hogy a vak testvérek és a misszió munkatársai ismét meglátogassanak egy gyülekezetet. Ennek az 50-es évekre visszanyúló hagyománynak a célja: felhívni a gyülekezeti tagok figyelmét a környezetükben élő, Isten Igéje után vágyakozó vakokra, és segíteni beilleszkedésüket a gyülekezetek közösségébe.

Az utazás közben a Vakmisszió története jutott eszembe: valaha azért létesült, hogy eljuttassa a Szentírást az első világháborúban megvakult katonákhoz, és így nemcsak missziós feladatokat látott el, hanem első lett a hazánkban megalakult bibliatársaságok közül is. A két háború között kibővült a tevékenysége. 1934-ben Ravasz László püspök támogatásával megalakult a Vakok Világossága Társaság, amely azonban a magyarországi vakok közötti szolgálat mellett felvállalta a rendszeres kapcsolattartást az elszakított területeken élő látássérültekkel is, ellátva őket pontírásos Bibliával és vallásos iratokkal – felekezetre való tekintet nélkül. Ebbe a munkába a Vakok Országos Szövetsége is bekapcsolódott.

1950-ben a Vakok Világossága Társaságot államilag megszüntették, Jakab

Miklós lelkipásztor azonban hosszú évtizedeken keresztül esőndben tovább folytatta a munkát az akkori egyházi vezetőség hallgatolagos beleegyezésével. A nehéz helyzet ellenére megindultak a gyülekezetlátogatások, folytatódott a lelkigondozás a személyes találkozások, de főleg levelezés formájában, és a vakok továbbra is hozzájuthattak a pontírásos és nagybetűs bibliai könyvekhez. Így született meg a református egyház vakmissziójának mai formája.

Az eredményes hazai munka mellett kiépültek és erősödtek a külföldi kapcsolatok is. Ennek köszönhetően a pontírásos Bibliákat a United Bible Societies útján Kaliforniában nyomták. Az egykori NDK területén élő világtalannokkal évenkénti, kölcsönös látogatások jöttek létre. A Christoffel Blindenmission és a Christlicher Blindendienst nevű szervezetek támogatása folytán a

vakok üdülőt kaptak Tahiban.

Azok, akik már a '60-as években is rendszeresen részt vettek a közös kirándulásokon és összejöveteleken, jó szívvel emlékeznek vissza az elmúlt évtizedekre és a misszió régebbi vezetőire. S arra, hogy ebben az összetartó kis közösségben valóban megvalósult az ökumené, hiszen a Krisztusban való hit és a közös sors összekovácsolta a református, evangélikus és római katolikus embereket.

A Vakmisszió – a legtöbb mai egyházi szervezethez hasonlóan – a megújuláson munkálkodik. A XXI. század követelményeinek való megfelelés azonban soha nem szoríthatja háttérbe az eredeti célt – Krisztus igéjének hirdetését a látássérültek között, a vallásos nevelés elősegítését, a helyi gyülekezetekbe való betagozódást, valamint a pontírásos és nagybetűs Biblia, ill. a kegyességi irodalom eljuttatását a rászorulóknak.

A közeli tervek között szerepel egy nyomda felállítása, a hangkazetta kölcsönző szolgálat fejlesztése és a tájékoztató rendszer kiépítése.

■ *Végh Zsuzsanna*

MAGYARORSZÁGI REFORMÁTUS
EGYHÁZ VAKMISSZIÓ

Levélcím:

8145 Nádasladány, Kossuth u. 23.

www.vakmisszio.hu

Ingyenesen hívható zöldszám:

06 80 630 233

Rádiómisszió – testközelben

Bepillantani a színpalca mögé, tudomást szerezni műsorok kulisszatitkairól – mindig izgalmas. Júliusban több lehetőség is adódott, hogy az érdeklődők betekintsenek az Evangélikus Rádiómisszió munkájába: a nyári missziós konferencián egy interjú és egy vetélkedő segítségével, a Szélrózsa találkozón pedig a Lehetőségek Piacán.

A finn vendég bemutatkozása és előadása ezúttal – rendhagyó módon – egy „rádióműsor” keretében történt. Szeverényi János köszöntötte a hallgatókat (a konferencia résztvevőit), s elmondta, hogy az Evangélikus Rádiómisszió műsorában ezúttal beszélgetés hallható Timo Reuhkalával, a Finn Rádiómisszió képviselőjével. Az interjúban szó volt Timo családjáról, valamint a média, főként a televízió pozitív és negatív hatásairól. „Önök az Evangélikus Rádiómisszió műsorát hallották. Vendégünk volt...” – fejezte be végül a szerkesztő a „műsort”.

Ahhoz, hogy mindez a rádióhullámokon is hallható legyen, csupán egy kis stúdiómunka és a megfelelő zeneszámok kiválasztása szükséges.

Timo Reuhkala szemügyre veszi az ajándékba kapott kerámia órát, ami – szimbolikusan – egy régi rádiót formáz.

A nyári konferencia másik rádiós színpalca a vetélkedőn kapott helyet. Elméleti alapotként elhangzott, hogy a regionális műsorok gyakran tartalmaznak rádiós jegyzetet, amit egy aktuális hír, érdekes téma vagy személyes tapasztalat ihlet. Minden versenyző csapat kézhez kapta egy korábban már elhangzott jegyzet első mondatát, s ennek alapján készíthetett egy újat. E közös munka egyik eredménye valóban adásba is kerül az ősz folyamán. „Tudják, mit jelent egy allergiás feleség mellett aludni?” Aki kíváncsi a folytatásra, kísérje figyelemmel regionális műsorainkat – a rádióhullámokon vagy az interneten keresztül!

A Szélrózsa evangélikus ifjúsági találkozón a Lehetőségek Piacán helyet kapott a Rádiómisszió is. A Missziói Központ munkatársai szeretettel fogadták az érdeklődő fiatalokat, akik főleg a CD-n megjelent kiadványokat keresték.

Interjúk és jegyzetek a Missziói Központ honlapján:
<http://misszio.lutheran.hu>

AZ EVANGÉLIUM MEGHIRDETÉSE A ZSIDÓSÁG FELÉ – I. RÉSZ

Az előadás elhangzott a nyári piliscsabai missziós konferencián.

BEVEZETÉS

„Amikor közelebb ért, és meglátta a várost, megsíratta” (Lk 19,41).

Mindig mélyen megérint, amikor az evangéliumban úgy látom Jézust, mint akinek a szívében fájdalom van az ember elveszettsége miatt. Ezt látjuk, midőn a Megváltó úgy beszél az Őt körülvevő sokaságról, mint pásztor nélküli nyájról. Az egyik legmegrendítőbb, amikor halála előtt nem sokkal, Jeruzsálem határához érve sír, és fájdalom van a szívében a város és saját népe miatt. Pár esztendő múlva Pál apostol ugyanerről a fájdalomról ír a Római levélben, midőn Izraelre nézve kap kijelentést: „nagy az én szomorúságom, és szüntelen fájdalom gyötri a szívemet.” (Rm 9,2). Aki beáll a zsidóság felé való szolgálatba, az naponként találkozik a mély, bensős fájdalommal, de emellett valamiféle dicsőült örömmel is.

Találkozik a fájdalommal, sebekkel, mert feltárul előtte, hogy Krisztus testén belül, az Egyházban mennyi bűn, gonoszság történt a részünkről a zsidóság felé: megvetés, gyalázkodás, kitaszítás, gyilkos indulatok és tettek.

Találkozik annak fájdalmával is a hívő ember, hogy, aki számára legfontosabb, a

Messiás, Jézus Krisztus, az sok zsidó ember számára egyenlő azzal a személlyel, akinek a nevében erőszakot és üldözést szenvedtek. Így a számunkra mindenek felett való név számukra sokszor – miatunk – a gonoszság szinonimája lett.

Találkozni fog azzal a fájdalommal is, amely az értetlenségből fakad. Az Egyházon belül még mindig sokan néhány habókos hobbijának tartják a zsidóság felé való szolgálatot.

Nem csupán értetlenség, de időnként egyfajta előítélet, félelem is kíséri.

De vajon mellékesnek nevezhetjük-e azt a látást és szolgálatot, amely a zsidóság és Izrael felé tekint? A Római levél, mely a protestáns keresztyének számára oly meghatározó, amely az Egyház életében oly sokszor a megújulás forrása volt, három hosszú fejezeten keresztül foglalkozik a zsidóság és Izrael létevel, állapotával és a Messiásban való jövőjével. Ha csak ezt az egyetlen tényről nézzük, van-e joga bárkinek mellékes, hanyagolható szolgálatnak tekinteni a Messiás üzenetének átadását a választott nép felé?

De találkozik a szolgálatteltevő a dicsőült örömmel is. Pál apostol így fogalmazza meg mindezt levelében: „ha pedig az ő

elérésük a világ gazdagságává lett, veszteségük pedig a pogányok gazdagságává, akkor mennyivel inkább az lesz, ha teljes számban megtérnek... hiszen, ha elvettetésük a világ megbékéltetését szolgálta, mi mást jelentene befogadtatásuk, mint életet a halálból”? Mint életet a halálból! Igen, van valami dicsőült öröm abban, mikor egy élet a választott népből felismeri Jézusban Izrael Messiását. De még többről van szó. Mikor látjuk, hogy a messiáshívő közösségek újraélednek, látjuk, hogy a Jézusban hívő zsidók közösségi szinten is megélik hitünket, akkor valóban szemünk előtt bontakozik ki, mit jelent a halálból való feltámadás, az élet. De még többről van szó. Amikor látjuk, hogy a Jézusban hívő zsidóság, a messiási közösségek újra elfoglalhatják méltó helyüket Krisztus testén, az Egyházon belül, akkor látjuk, hogyan ékesül a Menyasszony a Vőlegény megérkezésére. De vajon mindez egy varázsütésre fog megtörténni? Mi az Egyház, a helyi gyülekezetek feladata, szolgálata, felelőssége mindebben?

Mikor a zsidó misszióról beszélünk, a messiási közösségek állnak a középpontban, akkor több téma is a felszínre kerül. Beszélhetünk többek között történelmi tényekről. Csak két példa álljon itt, amelyek érdekesek és döntőek ebben a szolgálatban. Milyen események hatására tűnt el a messiási zsidó lét az egyházból? Szintén érdekes és fontos téma a messiáshívő közösségek

újraéledésének, kibontakozásának újkori története.

Fogarasi Gábor
református lelkész
(A következő számban folytatjuk.)

Dr. Süle Ferenc: Családi élet és lelki egészség

A spirituális fejlődés természetes fő hajtóerőinek mélylélektani elemzése

Kötelező olvasmány!

Süle Ferenc életbevágóan fontos témával foglalkozik, ezért mindenkinek ismernie kellene a tudós lélekgyógyász aktuális felfedezéseit, szakmailag és igei értelemben megalapozott megállapításait a párkapcsolattal, a szülői szeretettel és a gyermekneveléssel kapcsolatban. Modern korunk rendkívül nehéz helyzetbe hozta a családot mint intézményt, s ennek következtében nagyon sok szenvedést szakasztott a szülők mint férj és feleség, valamint a gyermekek és a fiatalok lelki valóságára. Ez a tanulmány kitűnő segítséget ad annak belátásához, hogy újra kell gondolnunk őszinte becsületességgel ezeket a témákat: párkapcsolat, család, spirituális fejlődés, lelki egészség. Egy posztmaterialista, posztateista korban, amikor a tudósoknak mondott társadalom egy része is – pusztán érdekből és érvényesülésből – elfordult az igazságtól, köszönettel és hálával kell fogadnunk, amikor egy spirituális töltéssel rendelkező tudós – ebben az esetben Süle Ferenc – megszólal, és újra az ar-

chetipikus igazságok felé terelget bennünket és szellemi lényegétől eltért korunkat. A poszt kifejezés azt jelenti, hogy túl vagyunk a materializmuson, az ateizmuson, de közben üressé vált a lét, és helyette beköszöntött az általános, globális krízis. Keresünk valamit – Valakit.

Kötelező olvasmány! Kötelező Isten színe előtt leborulva felmérni a földi élet lélektani feltételeit! Süle Ferenc ebben segít. Kérjük, folytassa kutatásait és ebbe az irányba vezető gondolkodását! Rá kell döbbenünk: honnan, hová, hogyan? Párkapcsolatban, családban, gyermeknevelésben, spirituális fejlődésben.

Nagy tisztelettel és szeretettel ajánlom minden, lelkiekben Isten színe előtt becsületesen gondolkodó felebarátomnak Süle Ferenc írását, gondolatait! Isten igazságát közvetíti számunkra, hogy jobban értsük a Szentírás tanítását!

Kötelező olvasmány! Köszönjük!

■ *Ribár János*

Megrendelhető az Evangélikus Missziói Központ címén:
1164 Budapest, Batthyány Ilona u. 38-40. Tel.: 1 400 3057
E-mail: evmis@lutheran.hu

Bálint Józsefné: Ajándék-kísérő

A kötet címadó írásával összhangban szeretnék néhány kísérő sort papírra vetni, hogy az Olvasó ne csak az ajándékot, Bálintné Nagy Gyöngyi eddig megjelent cikkeinek gyűjteményét, hanem magát az Ajándékozót, a Szerzőt is egy kicsit jobban megismerhesse.

A címválasztás telitalálat, hiszen tömören jellemzi Gyöngyit, akit közel

hasábjain, telefonos lelkigondozóként az Evangélikus Rádiómissziói Központban, mindig szerényen, de határozottan megláttassa hallgatóival és olvasóival az ajándékok mögött az ajándékozót, a mi Urunkat, Jézus Krisztust.

Istentől kapott érzéke, látása van ahhoz, hogy a leghétköznapibb élethelyzetekben is felfedezze az éppen aktuális üzenetet. Áldott *egy-ügyűséggel* mindenről, mindig ugyanaz a Valaki jut eszébe. Írásaival szinte észrevétlenül segít és vezet el bennünket mindennapi élethelyzetekből az Élet forrásáig és beteljesítőjéig.

■ *Gáncs Péter*

három évtizede ismerem, és aki hosszú éveken át egyik legközelebbi, leghűségesebb munkatársam volt gyülekezeti, illetve rádiómissziós szolgálatomban. Ő valóban azért él, hogy

SZÉKELYFÖLDI KÉPEK

Pünkösdkor erdélyi, székelyföldi körutat tettünk az őrimagyaródsdi és nádasdi gyülekezettel. Meglátogattuk a csíksomyói búcsút, mely az utóbbi években több százeres magyar keresztyén találkozóvá nőtte ki magát. Részt vettünk a sepsiszentgyörgyi evangélikus gyülekezet vasárnapi istentiszteletén, és megnéztük a csíkszeredai új evangélikus templomot. (Fotó, szöveg: SzJ)

Mélyen megindító volt, amikor szombat reggel mindenfelől (távoli földrészekről, országokból, különböző felekezetekből) magyarok százezrei érkeztek a csíki nyeregbe.

Nyisztor Ilona, moldvai csángó népdalénekes. A csángók nagy számban érkeztek Csíksomylóra. Tizennégy faluban közel ezer gyermeknek oktatnak magyar nyelvet.

Két nő

Ehhez nem kell kommentár

ÉLŐ VÍZ ők is testvérek, ők is magyarok

Székelyöldön is hatása van a modernizációnak: fülbevaló és mobil

Isten, áldd meg a magyart!

A kép címe a pólón olvasható

Ebből is volt bőségesen

Óriási taps fogadta az ujjurokat, a Kínában élő távoli rokonainkat

Nem mindenkit sodor magával a globalizáció

ÉLŐ VÍZ ők is testvérek, ők is magyarok

Tamási Áron sírja Farkaslakán

Egy fiúcska Petőfi Sándor néhány éve felállított szobránál; Segesvár mellett, ahol a nemzet költője elesett

Szántás a volt csatatér közelében

Részt vettünk a sepsiszentgyörgyi evangélikus istentiszteleten. Igét hirdetett Zelenák József esperes. Több évtizedes kényszerű szünet után az első evangélikus templom a szentgyörgyi, amely megépült Erdélyben. Az elmúlt években csak ebben a városban három katolikus, két református és egy-egy evangélikus és unitárius templom épült. Rádiómisszióknk segíti a gyülekezet szolgálatát.

A nagy csíkszeredai katolikus tengerben él kétszáz evangélikus. Számukra épül a templom. Reméljük, lesz idén szentelés.

„Az ő sebei árán gyógyultunk meg.” (Ézs 53,5)
Kis kápolna a Szent Anna-tónál

Ők ennyire számoltartanak minket...

HICKORY DEKLARÁCIÓ

Az apostoli és egyetemes tanításról, a teremtés modelljéről és az ECLA (Amerikai Evangélikus Lutheránus Egyház) szexualitásról szóló tanulmányáról.

Mélységesen együtt érzünk azokkal, akik homoszexuális orientációjukkal küszködnek, s azt szeretnénk, hogy ők is elnyerjék a Krisztusban való teljes életet, a Krisztus testében való közösséget.

Kijelentjük, hogy a Szentírásban kinyilatkoztatott apostoli és egyetemes hit mind az Ó-, mind az Újszövetségben a teremtésnek a férfi és a nő modelljét vallja.

Kijelentjük, hogy az evangélikus hitvallások is a teremtés férfi és női modelljét állítják.

Kijelentjük, hogy az Amerikai Evangélikus Egyház alkotmánya „ezt az egyházat”, a Szentírást ismeri el Isten ígéretének, amely „az igehirdetés, a hit és az

élet autoritatív fomája”; hogy az evangélikus hitvallások „az evangélium igaz tanúsítói”, „a hit és az egyház érvényes értelmezői”; hogy úgy értelmezik „az egyház természetét, hogy az a szentek közösségével történeti folyamatosságban van”, egy mindenkor térben és időben létező egyházzal, hogy hűséges az egy szent, egyetemes, apostoli egyház hitéhez és gyakorlatához.

Kijelentjük, hogy az egy, szent, egyetemes, apostoli egyház minden időben és mindenkor a teremtésnek a férfi és a női modelljét, s a házasságon belüli hűség szexuális etikáját, valamint a házasságon kívüli absztinenciát vallotta. Kijelentjük ezért, hogy a teremtés férfiúi és női modellje megtalálható a „Hit-

vallás”-ban (ECLA alkotmány, 2. fejezet), s nem lehet semmilyen tanulmány vagy szavazat függvénye.

Kijelentjük, hogy a házasságon belüli hűség szexuális etikája és a házasságon kívüli absztinencia elve összhangban van az egy, szent, egyetemes, apostoli egyház hitével, ami olvasható „Az egyház természete” c. fejezetben (ECLA alkotmány, 3. fejezet), ezért ez nem tanulmány vagy szavazat függvénye.

Írta: Wolfhart Pannenberg (Zeitswende, 1994); az USA-ban megjelent 1996-ban (Lutheran Forum); aláírta három egyház, több mint száz lelkész, teológiai tanár, püspök, és számtalan laikus.

■ Magyarra fordította ifj. dr. Fabiny Tibor

Fotók: SzJ

MISSZIÓRÓL GYERMEKNYELVEN

Már második esztendeje a kül- és belmissziói konferenciával párhuzamosan gyermektábor zajlik Piliscsabán. Idén az ifjabbaknak szóló program irányítását az angyalföldi evangélikus gyülekezet tagja, Gaál János sportmenedzser vállalta fel öt másik fiattal együtt. Egy budapesti esélyteremtő alapítványi iskola igazgatóhelyettesként, gyakorló „tesitanárként” nem okozott gondot számára, hogy a gyermekeket megmozgassa. A HÍD Magazin olvasóit azonban bizonyára az érdekelné, hogy ez a hét lelkileg is hozott-e változást a kicsik életében?

A gyermekek nevében nem beszélhetek. A magam számára azonban újdonság volt, hogy egy olyan konferencián vehettem részt, ahol a testvéri szeretet mindent áthatott, ahol mindenkinek volt egy jó szava a másikhoz. Számomra ez a hét örök emlékként marad meg. Nemcsak a gyerekeket zártam a szívembe, hanem azt a légkört is, ami ott körülvett. Olyan lelki élményekkel gazdagodtam, amit nem is reméltem... Hiába próbálok erre most szavakat találni, meddő volna megkísérelni, hogy elmondjam mindazt, ami oly feledhetlenné teszi számomra a missziós hetet. Egyet azonban biztosan tudok: ott leszek jövőre is!

A gyermekek programja mennyiben tér el a felnőttekétől?

A missziói konferencia programját kapták a tábor résztvevői is – igaz gyermeknyelvre lefordítva. Nálunk is megfordultak tehát a felnőtteknél szolgáló előadók. Misszionáriusok meséltek meszei tájakról és kultúrákról. Soha nem hallott nyelveken tanítottak nekünk keresztyén ifjúsági énekeket. Gondolkodásra készítették az áhítatok, felemelő élményben részesítettek a napi imaközösségi alkalmak. De nem maradt el a testmozgás sem. Túrúztunk, strandoltunk, fociztunk, versenyeztünk, játszottunk a szabadban, tábortüzet rakunk és – ezt bátran állítom a gyerekek nevében is –, remekül éreztük magunkat. Egyik legszebb tapasztalatom, hogy mennyire egységesen és vidáman töltötte az időt a három és tizenöt év kö-

zötti ifjabból összeállt csoport. Nem volt gond a korosztályok sokszínűségéből, sőt élvezetesebben, változatosabban telt az idő.

Volt-e olyan pillanat, amikor érezni lehetett, hogy átjött a külmisziói konferencia üzenete: Isten az egyre változóbb világban is változatlan?

Leginkább talán akkor, amikor a szol-

gálatunkra készültünk. Azt a feladatot kaptuk, hogy kis jelenetekben mutassuk be, hogyan munkálkodhatott egy misszionárius a különböző korokban (őskor, lovagkor) és hogyan szolgálhat ma, illetve a jövőben. Már a próbák során éreztem: mindannyian átérzik a lényegét, hogy a körülmények változhatnak, de az üzenet ugyanaz. Isten valóban változatlan szeretettel fordul a változó világ felé.

János is tapasztalhatta, mennyire változó világban élünk. Váratlan politikai fordulat gátat szabhat terveink-

nek. Az Interserve európai szervezete és az EKME közös összefogásával indult volna négy hetes missziói szolgálatra Libanonba július végén. Még Piliscsabán kapta a hírt: Bejűrtöt bombázzák. Hogyan fogadta a híreket?

Fájdalommal vettem tudomásul, hogy most nem utazhatom Libanonba. Korábban volt bennem némi félsz a közlekedési úttól, tartottam a váratlan helyzetektől, amelyekben kint helyt kell majd állnom, de épp a piliscsabai konferencián kaptam megerősítést, és a várakozásom is egyre nőtt. Sajnos nincs hírem az árvaházról, ahol szolgáltam volna. Sokat imádkozom azért a negyven fiúért, akik ott élnek, hogy biztonságban átvészeljék ezt a borzalmas időszakot. És azért, hogy a háborús helyzet megszűntével találkozhatssanak azokkal, akiket egyelőre csak hírből és fényképről ismerhetek.

Szerényen elhallgatja, hogy a piliscsabai konferencia utolsó délutánján a magyar gyerekeknek is beszélt erről a meghiúsult szolgálatról.

Valóban, aztán együtt imádkoztunk azért, hogy mielőbb véget érjen ez az értelmetlen vérontás, hogy Isten szava minden szívben tisztán csengjen. S azóta is lélekben minden nap ott vagyok a bejűrti árváimmal, s kérem Istentől, ahogyan néhány héttel ezelőtt a gyerektábor résztvevőivel közösen, hogy béke legyen a Közel-Keleten!

■ *B. Pintér Márta*
EKME lelkesi elnök

Evangelizációs és missziói lelkész jelentése a 2005. évi munkáról – (részlet)

Országos Közgyűlés – 2006. május 19.
Egyházunk missziós munkaágainak vázlatos felsorolása

ORSZÁGOS EVANGELIZÁCIÓS ÉS MISSZIÓI BIZOTTSÁG ÉS A MISSZIÓI LELKÉSZ SZOLGÁLATA

konferenciák, evangelizációk, missziós napok, hétvégék, lelkészek, gyülekezetek látogatása, segítése, Útitársak missziós bibliára

MISSZIÓK SEGÍTÉSE, KOORDINÁLÁSA

cigánymisszió – konferenciák, rendszeres műsor a Rádió C-ben, Sárszentlőrinc, Szentetornya, Bér és más kisebb helyi szolgálatok

alkoholbeteg-mentő misszió – Szarvas-Középhalom, Györköny- Szőlőtő Alapítvány, szabadító, gyógyító hetek, több gyülekezetben, ill. településen szolgálnak kisebb segítő csoportok

népfőiskolák – Sárszentlőrinc, Szarvas, Kajárpéc, Tengelice

apológia – tájékoztató füzetek, lapok terjesztése

férfimisszió – szórólap, csendesnap, néhány lelkész aktivitása

lepramisszió – együtt a reformátusokkal

IRATMISSZIÓ

missziós szórólapok készítése 28 témában (témánként 18 ezer példány), magazin, könyvek, füzetek

A MISSZIÓI KÖZPONT TEVÉKENYSÉGE

rádiómisszió – 13 regionális rádió – órás szerkesztett heti magazinműsorok, élő adások, missziós percek a Kosuth rádióban kéthetente, telefonos lelkigondozás

HÍD Magazin – missziós hírek, tanulmányok, témafeldolgozások; megjelenik évente négyszer, 36 oldalon, 7000 példányban; belmissziós segédanyag-

ként is használható

CD, kazettamisszió – énekek, versek, igehirdetések, tematikus missziós anyagok

határon túl élő magyarok felé szolgálat – segédanyagok, látogatások, missziós alkalmak; Felvidék, Erdély, Kárpátalja, Vajdaság, néhány nyugati ország, MAEK jelentősége

FELEKEZETKÖZI SZOLGÁLAT

közös konferenciák, imaalkalmak, evangelizációk, képzések, segédanyagok... PMTI, Szentírás Szövetség, Apológia Alapítvány, Aliansz, MEÖT, MEKDSZ

MISSZIÓS MUNKAÁGAK EGYHÁZUNKBAN

Jó lenne missziói osztályt szervezni, amely összefogná, segítené, koordinálná, felügyelné a munkaágakat!

Kórházi Lelkigondozói Szolgálat – Budapesten és több városban van szervezett munka

Női Missziói Szolgálat – találkozók, konferenciák szervezése nőknek; Brebovszkyné Pintér Márta vezeti

Börtönmissziói Szolgálat – Budapesten és több városban; négy lelkész egész vagy fél állásban, szükséges a szervezettebb munka: gyülekezetek, lelkészek bevonása, táborok családtagoknak, utógondozás

Szenvedélybetegeket mentő misszió – Szőlőtő Alapítvány – Györköny, Szarvas-Középhalom

OLTALOM Szeretetszolgálat Nyíregyháza – nappali melegedő, népkonyha, éjjeli menedékhely, átmeneti szálló, családok átmeneti otthona, Joób Olivér Gondozó és Rehabilitációs Szertterintézmény

Repülőtéri Lelkészség – Fischl Vilmos vezetésével

Médiaszolgálat – tévé- és rádióműsorok, elsősorban az Örömhír és a Kosuth rádiós Erős vár a mi Istenünk!, Duna TV

Zákeus Média Centrum – főleg a PAX tévében jelenik meg, de készít hitoktatói segédanyagokat és dokumentációkat

Evangélikusok Közössége az Evangéliumért (EKE) – evangélizáció, csendeshetek, bibliaiskola

MISSZIÓS EGYESÜLETEK

Evangélikus Belmissziói Baráti Egyesület (EBBE) – rendszeres imaalkalmak, fórumok aktuális egyházi kérdésekről, Tájékoztató c. időszaki újság, könyvkiadás, egyházon belüli apológia

Magyarországi Evangélikus Külmissziói Egyesület (EKME) – a felelősség ébresztése, rendszeres alkalmak, 1-2 misszionárius támogatása, könyvkiadás; missziói központok működnek országos, egyházmegyei és gyülekezeti szinten

HIÁNYOK, SZÜKSÉGLETEK

Évek óta minden lehetséges fórumon felvetem néhány munkaág beindításának szükségességét. Ezek csak összefogással, közös akarral valósíthatóak meg. Egyházunk megerősödését feltétlenül szolgálná: **kiterjedt, általános és speciális munkatársképzés, bibliaiskola, presbiteri szövetség, házasság- és családgondozói szolgálat.**

Ami nem elengedhetetlen, de fontos munkaág lenne még: árvaházak hálózata és a házigondozás kiterjesztése.

■ *Szeverényi János*

„AKI ÉNHOZZÁM JÖN, AZT ÉN NEM KÜLDÖM EL.”

(JN 6,37)

Missziói konferencia Piliscsabán – 2006. július 12–15.

A száz férőhelyű missziói otthonban százharmincan voltunk. Sajnos az igei mottóval ellentétben többeket nem tudtunk fogadni helyhiány miatt; de az Úrnál mindenkinek van helye! Jelzi ez a pozitív gond, hogy sokan szomjazták az evangéliumot, Isten jelenlétét, és vállalják nehéz korunkban is a missziót.

Fotók: Dobás Kata és Szeverényi Máté

A Rádiómisszió által kiadott CD bemutatója volt az egyik esti program. Lázár Attila énekeit Istentől kapja, ezért egyszerre ígét hirdet, tanúságot tesz és pásztorol velük.

Bálint József egyházmegyei felügyelő és karnagy hittel, profizmus-sal irányította az éneklést.

„...egyszer csak előbúvik/nappali rejtékéből,/belőlünk/az az oly-igen éhes/lompos, lucskos kutya/és istendarabkákat keresgél.” (József Attila – A kutya)
Ittész János püspök ígét hirdet, lábánál a Bétel kutyája.

A kárpátaljaiak szolgálatán most is érezhető volt a Lélek kente. Isten hozta őket közénk.

Istennek vele is terve van. A konferencián sok gyermek és fiatal résztvevő is volt.

JÉZUS ÉS A DA VINCI-KÓD

A Da Vinci-kód című film a legújabb próbálkozás, hogy Jézus személyét és követőit támadják, lejárássák.

Egy egyszerű logikai kérdés: ha Jézus és az egyház ennyire lényegtelen és hiteltelen, ahogy ez a film is sugalmazza, miért e bős felvonulás ellenük, még két évezreddel az eredeti történet után is? Ha Jézus nem él, és nem Isten, akkor nincs értelme cáfolni őt. Miért kell dollármilliókat, világhírű sztárokat, nonstop reklámot alkalmazni, ha ez a történet, amit keresztyénségnek nevezünk, egy filmmel cáfolható lenne? Miért e buzgólkodás?

„Nincs új a nap alatt” – olvassuk a Prédikátor könyvében.

Jézus még Mária méhében volt, amikor a hatalom meg akarta öletni. Egy védetlen magzat, akitől ennyire tartani kell? Még ellenségei is elismerték és elismerik a filmben is, hogy ő csak jót tett, nagyszerű ember volt. Mégis földi szolgálata idején már menekülnie kellett Egyiptomba, később többször meg akarták kövezni, örültnek, megszállottnak tartották.

A Megváltót saját népe, annak vezetői

és a római hatalom végezte ki. Akkor sem tudták, hogy még ezt sem tehetik meg maguktól. Őt nem egyszerűen az emberi gyűlölet, hanem az isteni irgalom és szeretet vitte a keresztre.

A korabeli környezet emlékezetkitöréssel próbálta negligálni, de ahogy terjedt a benne való hit, egyre nyíltabban és kegyetlenebbül üldözték nevét, személyét és követőit.

Ennek a kudarcra ítélt programnak és pogromnak igen sokszínű a kétezer esztendő története: a kommunizmusnak nevezett korszakban még történetiségét is tagadták. Az egyházat külső és belső bűnök, áruságok, üldöztetések sem tudták felszámolni. Ha Európa hitben, lélekben erőtlenné is vált, ma mégis azt tapasztaljuk, hogy soha ilyen intenzitással nem hirdettetett az evangélium a földön, soha ennyien nem váltak Jézus követőivé, mint a mai időkben, soha ennyi Bibliát nem nyomtattak. Jelenleg közel kétezer nyelven olvasható a Szentírás. A keresztyének száma robbanásszerűen nő Ázsia, Afrika és Dél-Amerika bizonyos területein. A ma is kommunistának számító Kínában naponta huszonötezer válnak Jézus kö-

vetőjévé. Az elmúlt harminc évben csak Kínában hatvan millióan fogadták el a Názáretit személyes Megváltójuknak. Jézust nem lehet kiölni a világból, mert a világ az övé. Ő a kozmosz ura és megváltója. Ma is él és cselekszik. Még az ellene való acsarkodás is hozzá visz közel. Kétségtelen, hogy vannak, akiket egy-egy ilyen film elbizonytalanít, megtéveszt – „Jaj a botránkoztatónak!”: olvassuk az evangéliumban –, de a felé irányuló gyűlölet a legékesebb bizonyítéka személye egyediségének, ragyogásának.

Túrmezei Erzsébet egy énekében így fogalmazott: „Pokol hatalma is feléd segél.”

Jézus ma is él, Lelke által munkálkodik az egész földön; reménytelen, bűnös embereket szabadít meg, ad bűnbocsánatot, teljes, el nem múló életet.

Jegyzetem végén hadd idézzem egyik kedves énekünket:

Jézus, te égi szép tündöklő fényű név,

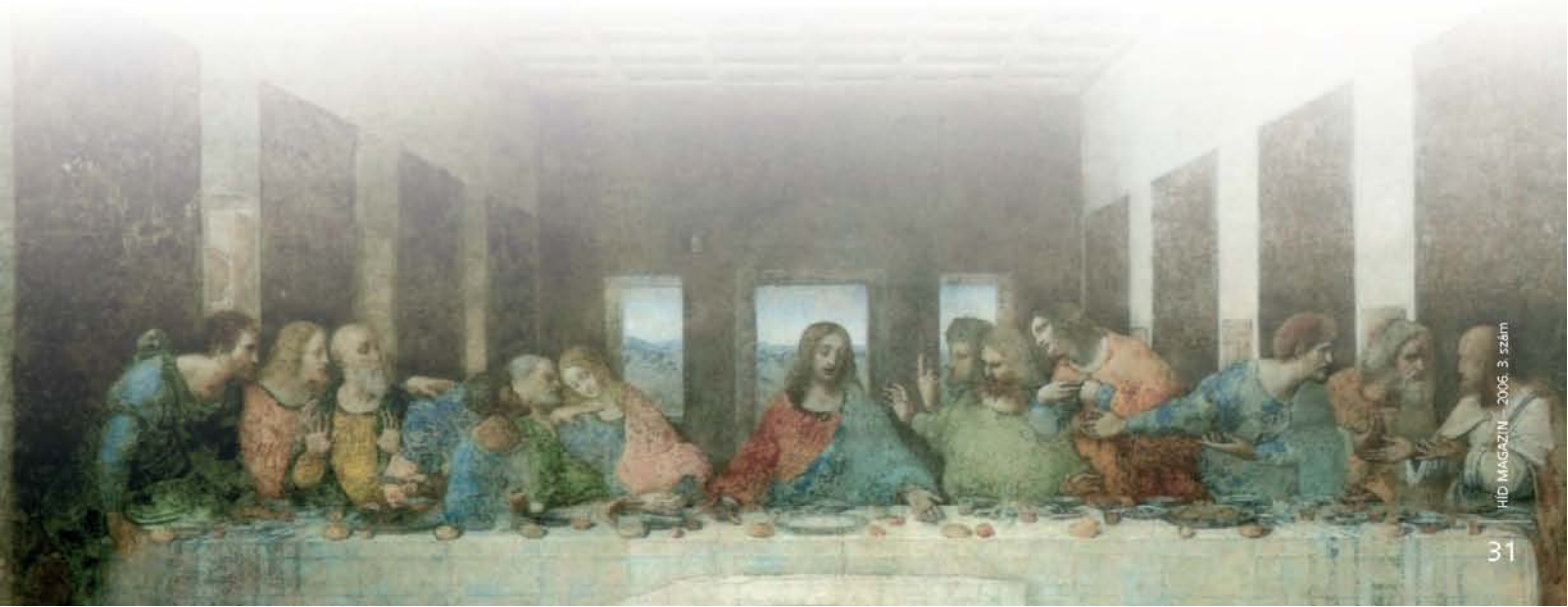
Legszentebb émelem e föld ölen.

Benned van irgalom, erőd magasztalom,

Terólad zeng dalom, ragyogj felém!

■ *Szeverényi János*

Elhangzott a Kossuth Rádióban 2006. május 28-án

A MISSZIÓI BIZOTTSÁG, A MIS ÉS A RÁDIÓMISSZIÓ HÍREI

NAGYVÁRADI MISSZIÓS HÉTVÉGE

Június 10-11-én missziós hétvégét szervezett a nagyváradai gyülekezet és az Evangélikus Missziói Központ. Az egész gyülekezetet és a város más közösségeit is megmozgató alkalmon szolgálatot végzett Gryllus Dániel és testvére Vilmos, Dobozi Sámuel és Fekete Gy. Viktor teológushallgatók és Szeverényi János missziós lelkész.

A nagyváradai evangélikus templom tornya galambbal

Dobozi Sámuel (Orosháza) és Fekete Gy. Viktor (Békéscsaba) teológushallgatók szolgálata

Gyermekfoglalkozás az egyházközség óvodájában

Fotók: Dobozi Sámuel, Szeverényi Máté

AZ EVANGÉLIKUS BELMISSZIÓI BARÁTI EGYESÜLET (EBBE) 2006. ÉV ŐSZI PROGRAMJA HIT ÉS NEMZET

Szeptember 14.

Áhítat: Bálintné Varsányi Vilma

Előadás: Túróczy Zoltán tanúságtétele – Tékus Ottó

Október 12.

Áhítat: Brebovszky Gyula

Előadás: Hit és nemzettudat – Weltler Sándor

November 9.

Áhítat: Deák László

Előadás: Amit Erdélyből hoztam

– Bakay Péter

December 14.

Áhítat: Hokker Zsolt

Előadás: Nemzetünk lelki állapota (diagnózis és terápia) – Dr. Rókusfalvy Pál

Az áhítatok alapigéje az Útmutató havi mottója.

Az alkalmak a hónap második csütörtökén, 17.00 órakor kezdődnek az MEE Országos Egyházi Iroda utcáról nyíló földszinti termében (Bp. VIII. Üllői út.24.)

Őszi csendesnap: november 25.

Szeretettel hív és vár minden érdeklődőt az EBBE vezetősége!

MISSZIÓI KÖZPONT

JÚLIUS

Ekklezsia-kihívottak (Ef 1,13-14) – előadás a budai és pesti egyházmegyei konferencián Pilisecabán

Megbeszélés Ilyés Brigitta angliai metodista lelkésszel „Aki énhozzám jön, azt én nem küldöm el.” – Országos Missziós Konferencia Pilisecabán 130 fővel

Tévtanítások – előadás a CE Világkonferenciáján Gödöllőn

Előadás és igehirdetés a budaörsi gyülekezet pilisecabai konferenciáján a misszióról

„Itt vagyok, engem küldj!” – előadás és fórum a misszióról a szolnoki Szélrózsza találkozón

A Szélrózsza Lehetőségek Piacán megjelent kiadványaival az Evangélikus Missziói Központ, a Rádiómisszió és az Evangélikus Belmissziói Baráti Egyesület (EBBE)

Igehirdetés Budahegyvidéken

Evangelizáció a gyömrői Keresztyén Sátoros Napok keretében

AUGUSZTUS

Családi élet és lelki egészség címmel újabb belmissziói segédanyagot jelentetett meg a Missziói Bizottság és a Missziói Központ; a tanulmány szerzője dr. Süle Ferenc pszichiáter. A könyvet eljuttattuk a magyarországi egyházi vezetőkhoz is.

Igehirdetés és előadás a fájdalomról az erdélyi Koinónia konferenciáján Hídegzamoson

Evangelizáció a Művészetek Völgyében Kaposon

Szabadtéri evangelizáció Rohodon

SZEPTEMBER

Missziós hétvége Nemeskércen

Norvég rádiómissziós csoport (Norea) látogatása Budapesten

Evangelizáció a pasaréti református gyülekezetben

A Missziói Bizottság és a Missziói Központ nyolc új missziós szórólapot adott ki

8 ÚJ MISSZIÓS SZÓRÓLAPOT ADOTT KI AZ EVANGÉLIKUS MISSZIÓI KÖZPONT

Használhatjuk látogatásnál, konferencián, körlevélben, helyi újságban, kazuáléknál, bibliaórán, lelkigondozás során és más helyzetekben. Küldünk minden gyülekezetnek egy tartótlábat, megtöltve lapokkal, amit ki lehet helyezni a templom vagy a terem bejáratánál, asztalra helyezve vagy falra téve. Megrendelhető a Missziói Központban. Egy lap ára: 3 Ft.

TARTALOMJEGYZÉK:

- Hogyan lesz újra egészsé, ami eltörött? (Szőkéné Bakay Beatrix)
- Felnőtteknek gyermekekről (Szőkéné Bakay Beatrix)
- Jézus és a gyermekek (Szőke Mirjam)
- Kétség és bizonyosság, avagy még hitünk is relatív? (Szőkéné Bakay Beatrix)
- Áldott gyötrelem – Szerelem és szexualitás (Dr. Cserhádi Péter)
- „Kancsalul festett egekbe néz” – A babonáról józanul (Győri Gábor)
- Az Isten akarata szerinti férfi (Széll Bulcsú)
- Kiutak a magányból (Zászkaliczy Péter)

„Aki hisz, az derűs, és derűje Istentől származik.” (XXIII. János pápa)

BOLLA ÁRPÁD: TÖRTÉNETEK

Azt szokták mondani, a humor az élet ellentmondásait megértő, azokat feloldó életszemlélet. Ezért fiam többszöri biztatására szívesen elmondok lelkészi szolgálatom néhány rendhagyó esetét, humorba pácolva.

Egy idősök otthonában a hívó nem emlékezett rá, hogy ő papot kért volna. Jöjjön ide hozzám – szólított meg a szomszédja – evangélikus vagyok. Beszélgetésünk során megtudtam, hogy gyóni születésű, ott volt a gyülekezet tagja, később Pestre költözött. Melyik kerületbe? – kérdeztem. Rákospalotára, válaszolta. Majd elkezdte visszaemlékezéseit a gyülekezeti élettel kapcsolatban. Megemlített engem is, mint volt lelkészét, nagyon kedvesen. Neve után azonnal megvilágosodott, kicsoda ő. Ő az az asszonytestvérünk, aki minden nagy ünnepen felkeresett minket és elhalmozott sok-sok édességgel. Lehajoltam hozzá, megcsókoltam ráncos arcát és örültem, hogy találkozunk, mire ő így szólt hozzám: drágám, de megöregedtél! Beszélgettünk régi élményekről és döntően a hazakészülésről, hiszen már nem volt messze a határtól. Amikor elbúcsúztam tőle, örömmel nyugtáztam, hogy testvérem bölcsen készült öregségére és azon túl örök életére.

CSATORNAKERESŐ

REJTVÉNY

Az eddigi HÍD-rejtvények mindegyike a Biblia alapján készült. A televíziózás témájához azonban a Biblia nem szolgáltat elegendő anyagot, ezért a mostani rejtvényhez inkább valamelyik tévé-újságot érdemes segédanyagként felhasználni. Jó szórakozást!

Melyik adón találhatóak a következő műsorok?

1. Kalauz

a) Travel Channel b) Spektrum c) Filmmúzeum

2. Kikötő

a) Duna b) Pax c) Viasat3

3. Krém

a) TVpaprika b) HírTV c) m1

4. Mindennapi tudomány

a) Minimax b) National Geographic c) Ozone romantica

5. Laci bácsi konyhája

a) m2 b) Hallmark c) ATV

6. Hittan

a) RTL Klub b) Pax c) EuroSport

7. Aktív

a) TV2 b) Sport1 c) Discovery

8. Reggeli járat

a) Duna b) HírTV c) Mezzo

9. Reflektor

a) Filmmúzeum b) RTL Klub c) Film+

10. A NAGY Vita

a) Ozone Europa b) ATV c) m1

11. Isaura, a rabszolgalány

a) Viasat History b) Ozone reality c) Ozone romantica

12. Ed

a) HBO b) Hallmark c) Animal Planet

A helyes megfejtőknek jutalmat küldünk.

(Evangélikus Missziói Központ, 1656 Budapest, Pf. 22.)

A rejtvényt összeállította: Mády Erzsébet

Nem maradok el tőled!

(Józsúé 1,5)

Csorba István

1 e - C - G a D G C D e
 Nem ma-ra-dok el tő - led, nem hagy - lak el, nem hagy - lak el!

2 e - C - G a D G C D e
 Nem ma-ra-dok el tő - led, nem hagy - lak el, nem hagy - lak el!

3 e - C - G a D G C D e
 Nem ma-ra-dok el tő - led, nem hagy - lak el, nem hagy - lak el!

Légy bátor és erős!

(Józsúé 1,6)

Csorba István

F C F F/E B/D G/H C -
 1. Légy bá - tor és e - rős, nézz Is - te - ned - re fel!
 2. Ha min - dig vé - le jársz, és rá ha - gyat - ko - zol:
 3. Hát tedd le ter - he - det, szent lá - ba - i e - lé!

g g/F C⁴-2-3 a B C⁴-3 F
 Bízd rá az é - le - ted, Ő so - ha nem hagy el!
 E - rős, bá - tor le - szel, és nem csa - lat - ko - zol!
 Az út vé - le ve - zet, üd - vös - sé - ged fe - lé!

Veled van Istened!

(Józsúé 1,9)

Csorba István

1 D G D/A - A D 2 D G D/A - A D
 Ve-led van Is - te-ned, az Úr, min - de-nütt a - mer - re csak jársz!

3 D G D/A - A D 4 D G D/A - A D
 Ve-led van Is - te-ned, az Úr, min - de-nütt a - mer - re csak jársz!

A fenti feldolgozások a 2006. október 7-i Országos Evangelizáció központi igéire készültek.

„Nem maradok el tőled, nem hagylak el.” (Józsué 1,5)

ORSZÁGOS EVANGELIZÁCIÓ

2006. október 7.
szombat, 10–16 óráig

Budapest, Deák téri evangélikus templom

- 09:45
Éneklés
- 10:00
Megnyitás – Szeverényi János
Köszöntés – Pröhle Gergely
- 10:15
Evangelizáció 1. rész:
„Nem maradok el tőled, nem hagylak el.” – Endreffy Géza

Evangelizáció 2. rész:
„Légy erős és bátor!” – Széll Bulcsú
- 11:15
Csoportos beszéd- és imaközösségek
- 12:30
Ebédszünet
(az Országos Egyház szerény vendéglátást biztosít)
- 14:00
A Váci Fegyház és Börtön bibliakörének szolgálata
- 15:00
Evangelizáció 3. rész (úrvacsorával):
„Veled van Istened, az Úr, mindenütt, amerre csak jársz.”
Csuka Tamásné
- 15:45
Zárszó és áldás – Ittész János

HÍD EVANGÉLIKUS MAGAZIN, az Evangélikus Missziói Központ kiadványa. Az Evangélikus Élet előfizetői részére a magazin ingyenes. Adományokat elfogadunk. Lapszámunk megjelenését a Sanansaattajat (Finnország), a Norea Radio Norway (Norvégia) és a Magyarországi Evangélikus Egyház Missziói Bizottsága támogatta.